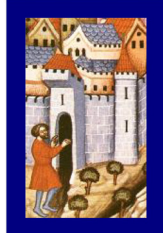

ARCHAIA
BRNO O.P.S

Výroční zpráva 2013

© Archaia Brno o.p.s. 2014
Výroční zpráva za rok 2013

Vydal: Archaia Brno o.p.s.
Redakce: Bc. Lucie Černá, David Merta
Příprava podkladů: pracovníci společnosti Archaia Brno o.p.s.
URL: <http://www.archaiabrno.org>

OBSAH

Legislativní postavení a statutární orgány společnosti	5
1. Archaia Brno o.p.s.	8
1.1 Organizační struktura a personální obsazení v roce 2013	9
1.2 Pracoviště Archaia Brno, o. p. s.	10
1.2.1 Pracoviště Brno	10
1.2.2 Pracoviště Jihlava	10
1.2.3 Laboratoř Opava	11
1.2.4 Laboratoř Brno	11
1.2.5 Knihovna a archiv	11
2. Záchranné archeologické výzkumy (ZAV) v roce 2013	12
2.1 Seznam ZAV zahájených v roce 2013	12
2.2 Záchranné archeologické výzkumy společnosti Archaia Brno na území města Brna v roce 2013	16
3. Další vědecká a výzkumná činnost v roce 2013	47
3.1 Projekty řešené za podpory grantových agentur	47
3.1.1 Grantový projekt Veselí nad Moravou – hrad v říční nivě	47
3.1.2 Renesanční sklo a počátky barokního sklářství v archeologických nálezech regionu středního Podunají	47
3.2 Interní výzkumné projekty	47
3.2.1 Interní projekt "Dendrochronologické datování a mikroskopické určování archeologických dřev z archeologických výzkumů společnosti Archaia Brno"	47
3.2.2 Interní projekt „Sklo středověkého Brna“	47
3.2.3 Interní projekt „Geologie Brna“	48
3.2.4 Interní projekt „Počítačová podpora v archeologii“	48
3.2.5 Interní projekt „Středověký měšťanský dům“	48
3.2.6 Interní projekt „Sakrální architektura středověkého Brna“	48
3.2.7 Interní projekt „Archeologický katastr Brna“	48
3.2.8 Interní projekt „Mince středověkého Brna“	49
3.2.9 Interní projekt „3D laserscanning“	49
3.2.10 Interní projekt „Šlechtické rezidence“	49
3.2.11 Interní projekt „Sakrální architektura na území Jihomoravského kraje a kraje Vysočina“	49
3.2.12 Interní projekt „Mendikanti na Moravě“	49
3.3 Odborné konference pořádané společností Archaia Brno v roce 2013	50
3.3.1 Konference FORUM URBES MEDII AEVI XII	50
3.3.2 Konference Přehledy archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 2013	50
3.3.3 Symposium Europa Subterranea	50
3.4 Účast pracovníků Archaia Brno na odborných konferencích, seminářích a archeologických komisích	52
3.5 Odborné publikace pracovníků Archaia Brno za rok 2013	55
3.5.1 Seznam publikací	55
3.6 Spolupráce s vědeckovýzkumnými institucemi	57
4. Popularizační a pedagogická činnost v roce 2013	57
4.1 Pedagogická činnost	57
4.2 Jiná vzdělávací a výuková činnost	57
4.3 Přednášky pro veřejnost	58
4.4 Výstavy	58
4.5 Experimentální archeologie	58
4.6 Prezentace činnosti Archaia Brno v médiích	58
4.6.1 Zprávy v tisku	58
4.6.2 Zprávy v rozhlasu a televizi	59
4.7 Spolupráce na Internetové encyklopedii dějin města Brna	60
4.8 Spolupráce s univerzitami	60
4.9 Zápisníček	60
5. Hospodaření společnosti Archaia Brno v roce 2013	61
6. Kontakty	79

LEGISLATIVNÍ POSTAVENÍ A STATUTÁRNÍ ORGÁNY SPOLEČNOSTI

Archaia Brno o.p.s. je česká nestátní nezisková organizace s právním statutem obecně prospěšné společnosti. Jejím posláním je ochrana, záchrana, dokumentace a výzkum archeologických, stavebních a jiných historických památek, výchova, vzdělávání a popularizace v oblasti archeologie a památkové péče.

Archaia Brno o.p.s., se sídlem Bezručova 78/15, 602 00 Brno, IČ: 26268469, vykonává svoji činnost na základě zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Jejím zakladatelem je občanské sdružení Archaia se sídlem Bílkova 21, Praha 1, IČ: 45245932. Společnost je zapsána v rejstříku obecně prospěšných společností u Krajského soudu v Brně. Činnost společnosti vymezují dva základní dokumenty:

- zakládací listina ze dne 21. 11. 2001
 - statut společnosti, schválený správní radou dne 16. 5. 2002.
- Společnost je založena na dobu neurčitou.
 - Společnost realizuje svoje poslání prostřednictvím poskytování obecně prospěšných služeb uvedených v zakládací listině společnosti.
 - Společnost jednotlivé obecně prospěšné služby poskytuje v souladu s platnými právními předpisy České republiky, zejména pak zákonem č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů.
 - Jednotlivé druhy služeb společnost poskytuje za stejných podmínek pro všechny jejich uživatele.
 - Služby jsou prováděny za úplaty vypočtenou dle ceníku společnosti schváleného správní radou.
 - Informace o cenových podmínkách, za nichž společnost poskytuje obecně prospěšné služby jsou k dispozici každému na požádání. S podmínkami je seznámen každý uchazeč o služby společnosti.

Statutárním orgánem společnosti je správní rada, která má tři členy. Funkční období členů správní rady je časově neomezené. Členství ve správní radě **není finančně honorováno**.

Členem správní rady může být pouze fyzická osoba, která je bezúhonná, má způsobilost k právním úkonům a není ani sama, ani osoby jí blízké se společností v pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu. Členství ve správní radě společnosti je neslučitelné s členstvím v dozorčí radě společnosti. Správní rada zasedá nejméně dvakrát ročně.

Jménem správní rady jedná samostatně její předseda. Jménem společnosti je předseda správní rady oprávněn jednat ve všech věcech. Písemnosti podepisuje předseda správní rady jménem společnosti tak, že k jeho podpisu musí být připojen vytištěný nebo napsaný název společnosti.

Zasedání správní rady mají právo se zúčastnit členové dozorčí rady, ředitel společnosti a členové odborné rady s hlasem poradním.

Kontrolním orgánem společnosti je dozorčí rada. Funkční období členů dozorčí rady je časově neomezené. Členství v dozorčí radě **není finančně honorováno**.

Členem dozorčí rady může být pouze fyzická osoba, která je bezúhonná, má způsobilost k právním úkonům a není ani sama, ani osoby jí blízké se společností v pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu.

První dozorčí radu jmenoval zakladatel, další členství v dozorčí radě vzniká volbou dle čl. 12. odst. 7. zakládací listiny společnosti. Dozorčí rada zasedá nejméně dvakrát ročně.

Ředitel společnosti je jmenován správní radou společnosti. Ředitel řídí činnost společnosti s výjimkou záležitostí vyhrazených zákonem, zakládací listinou nebo statutem do působnosti správní rady či jiného orgánu společnosti. Písemnosti podepisuje ředitel jménem společnosti tak, že k jeho podpisu musí být připojen vytištěný nebo napsaný název společnosti.

Ředitel nemůže být členem správní rady ani dozorčí rady. Ředitel je však oprávněn se zúčastnit jednání správní rady s poradním hlasem.

Ředitel je ze své činnosti odpovědný správní radě.

Poradním orgánem ředitele je **odborná rada** společnosti, složená z odborných pracovníků společnosti. První odbornou radu společnosti jmenoval zakladatel v zakládací listině. Jinak jsou členové odborné rady voleni správní a dozorčí radou společnosti na návrh ředitele společnosti.

Zisk společnosti nesmí být použit ve prospěch zakladatele, členů orgánů společnosti ani jejich zaměstnanců.

Členové správní rady:

předseda správní rady

**PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D.
Mgr. Jan Havrda**

člen správní rady

Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.

člen správní rady

Prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc.**Členové dozorčí rady:**

předseda dozorčí rady

PhDr. Michal Bureš

člen dozorčí rady

Mgr. Pavlína Kalábková, Ph.D.

člen dozorčí rady

Prof. PhDr. Jan Klápště, CSc.**Ředitel společnosti:****David Merta (od 1. 11. 2006)****Členové odborné rady:****Mgr. Petr Hejhal, Ph.D.****Mgr. Petr Holub****Mgr. Petr Hrubý, Ph.D.****Mgr. Václav Kolařík****David Merta****Mgr. Marek Peška****PhDr. Rudolf Procházka, CSc.****Mgr. Lenka Sedláčková****Mgr. Anežka Slavíková****Mgr. Dana Zapletalová****Mgr. Antonín Zúbek**

1. ARCHAIA BRNO o.p.s.

Obecně prospěšná společnost Archaia Brno je pokračovatelem brněnského pracoviště Občanského sdružení Archaia se sídlem v Praze, které vzniklo v roce 1997. V roce 2002 se brněnské pracoviště Archaia o. s. transformovalo na obecně prospěšnou společnost Archaia Brno, z níž se později organizačně vyčlenila dle územní působnosti další dvě pracoviště – Jihlava a Olomouc.

Archaia Brno, o.p.s. se zabývá mediální a urbánní archeologií, soustředí se na provádění záchranných archeologických výzkumů středověkých městských jader na Moravě (okrajově i v Čechách). Záchranné archeologické výzkumy celé společnosti jsou prováděny podle jednotné terénní metodiky, která je průběžně doplňována a zdokonalována s důrazem na efektivní zpracování výsledků výzkumů. Z toho důvodu soustavně aktivně pracujeme na vytváření standardů pro jednotlivé pracovní a dokumentační postupy a na vývoji specializovaného softwaru pro vyhodnocení výsledků terénních výzkumů, včetně archivace dat.

Archaia Brno o.p.s. provádí v souladu se zakládací listinou stavebně-historické průzkumy v městských památkových rezervacích a památkových zónách.

Archaia Brno o.p.s. se snaží aktivně působit v oblasti památkové péče s cílem zachovat maximum archeologických, architektonických a jiných pramenů hmotné povahy. Ve spolupráci s orgány státní památkové péče se snaží prosadit před zánikem těchto pramenů co možná nejkvalitnější výzkum a dokumentaci zanikajících situací.

Sídlo společnosti, Bezručova 15/78 v Brně.

1.1 Organizační struktura a personální obsazení v roce 2013

Sídlo společnosti je v Brně v ulici Bezručova 78/15 v Brně, jihlavské pracoviště sídlí v Jihlavě v ulici Židovská 26, opavské pracoviště sídlí na Bezručově náměstí 1147/1. V Brně na Šujanově náměstí se nachází laboratoř.

David Merta

ředitel, archeolog, vedoucí pracoviště Brno

Sekretariát:

Bc. Lucie Černá

administrativní pracovnice

Anna Hoffmanová

administrativní vedoucí (od 1.11. 2012 na mateřské)

Lenka Jonášová

administrativní pracovnice

Bc. et Mgr. Soňa Mertová

technická redaktorka (0,2 úvazku do 30.6.2013)

Pracoviště Brno:

Mgr. Miroslav Dejmal

archeolog/spoluřešitel grantového projektu

Mgr. Petr Holub

archeolog

Mgr. Václav Kolařík

archeolog/odborný pracovník

Mgr. Marek Peška

archeolog/odborný pracovník

Mgr. Lenka Sedláčková

archeoložka/odborná pracovnice

Mgr. Anežka Slavíková

antropoložka

Mgr. Vilém Walter

GIS specialista

Mgr. Dana Zapletalová

archeoložka

Mgr. Hynek Zbranek

archeolog

Mgr. Antonín Zúbek

archeolog

Pracoviště Jihlava:

Mgr. Petr Hrubý, PhD.

archeolog, vedoucí pracoviště, zástupce ředitele

Mgr. Petr Hejhal, PhD.

archeolog/odborný pracovník

Bc. Štěpán Černoš

asistent archeologického výzkumu/dokumentátor

Michal Daňa, Dis.

asistent archeologického výzkumu/dokumentátor

Petr Duffek

asistent archeologického výzkumu/dokumentátor

Pracoviště Opava:

Bc. Jan Anlauf

asistent archeologického výzkumu/laborant

Jana Brhelová

laborantka/terénní pracovnice

Zuzana Čechová

laborantka/terénní pracovnice

Jakub Langr

asistent archeologického výzkumu/laborant

Mgr. Jiří Motěšický

laborant/terénní pracovník

Eduard Pyš Bc.

asistent archeologického výzkumu/laborant

Jana Tůmová

laborantka/terénní pracovnice, vedoucí pracoviště

Grantový úsek:

PhDr. Rudolf Procházka, CSc.

samostatný vědecký pracovník, archeolog

PhDr. Hedvika Sedláčková, CSc.

samostatný vědecký pracovník/řešitel grantu

Doc. PhDr. Ing. Miroslav Plaček, CSc.

samostatný vědecký pracovník/řešitel projektu

Branislav Lesák, CSc.

spoluřešitel projektu

MAG Kinga Tarcsay

spoluřešitel projektu

Laboratoř:

Lenka Kosová

vedoucí laboratoře

Vývoj personálního obsazení společnosti ARCHAIA Brno, o.p.s. v letech 2007–2013 (stálí pracovníci, průměrné stavy)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Archeolog/antropolog/GIS specialista	10	15	12	13	13	13	14
Asistent výzkumu/ved. laboratoře	5	3	3¼	4¾	4¾	4¾	4¾
Terénní pracovník/laborant	0	0	0	8	7	6	5
Administr. pracovník	5	2	3¼	1¼	1¼	1¼	1¼
Celkem	20	20	19	27	26	25	25

Počet brigádníků	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dohoda o pracovní činnosti	4	7	15	15	10	11	11
Dohoda o provedení práce	80	144	146	98	99	155	123

1.2. Pracoviště Archaia Brno o.p.s.

1.2.1 Pracoviště Brno

Brněnské pracoviště na základě smluvní dohody s Archeologickým ústavem AV ČR garantuje záchranný archeologický výzkum na území Městské památkové rezervace Brno (dále jen MPR Brno). V menší míře provádí archeologické výzkumy na území jihomoravských měst a městeček (Brno, Jihlava) a stále častěji i vesnic. V současnosti se také více zaměřuje na dokumentaci městských a vesnických historických staveb (před. kaple a kostely). Záchraná a dokumentační činnost v Brně je podřízena studiu urbanizačního procesu a historické topografie středověkého města, což je i jeden z nejdůležitějších dlouhodobých úkolů odborného týmu pracoviště. K tomu je zcela nezbytné, aby bylo záchranným výzkumem podchyceno maximum terénních a stavebních zásahů při co nejvyšší možné kvalitě dokumentace.

Díky systematicky prováděnému záchrannému výzkumu se Brno stalo z archeologického hlediska jedním z nejprozkoumanějších měst ve střední Evropě. Výsledky dlouhodobého výzkumu zásadně změnily dosavadní pohled na počátky města, jehož výklad donedávna vycházel hlavně z výkladu písemných pramenů. Archeologické prameny jsou v Brně jediným dokladem k období raného středověku (12./13. století). Komplexní studium jednotlivých městských parcel přineslo jedinečné poznatky k vývoji středověké zástavby. Na základě získaných archeologických dat lze samozřejmě studovat i celou řadu dalších dílčích témat, jako např. vývoj reliéfu povrchu osídleného prostoru, vývoj hmotné kultury, vývoj osídlení aglomerace před vznikem města atd.

Zajímavým úkolem jsou i archeologické výzkumy šlechtických sídel. Již pátým rokem probíhal záchranný archeologický výzkum na Horní tvrzi v Kestřanech. Drobný archeologický výzkum a stavebněhistorický průzkum se uskutečnil zámku v Blansku. Stejně tak drobný výzkum byl realizován na hradě Sádek. Významnou akci rozsahem i poznatky představoval výzkum doprovázející rekonstrukci jízdního zámku v Lednici. Ten pokračoval i v roce 2013.

Výsledky archeologických a stavebně-historických výzkumů jsou prezentovány odborné veřejnosti na konferencích a seminářích. Brněnské pracoviště nezanedbává ani neobornou veřejnost a pořádá tematické přednášky a patří do kolektivu spoluvůrců Internetové encyklopedie města Brna (<http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/>).

1.2.2 Pracoviště Jihlava

Jihlavské pracoviště společnosti Archaia Brno vzniklo roku 2002.

Základní činností jsou záchranné archeologické výzkumy především v prostoru jižní a střední části Českomoravské vysočiny. Výzkumy se většinou dotýkají především kolonizace regionu a vzniku vrcholně středověké sídelní struktury, tedy archeologií vesnických sídel, hornických sídlišť i vlastních důlních areálů a důlních děl. Nedílnou součástí činnosti pracoviště je terénní prospekce těžebních areálů a jejich geodetické zaměření. V současnosti jihlavské pracoviště koordinuje vlastní činnost s ostatními archeologickými institucemi v regionu (Muzeum Vysočiny v Jihlavě, Muzeum Vysočiny v Havlíčkově Brodě, ÚAPP Brno v.v.i. a Pueblo o.p.s.).

Velmi důležitou složkou činnosti jihlavského pracoviště je prezentace výsledků své práce laické i odborné veřejnosti. Kromě různých pojatých výstupů v tisku, rozhlasu a televizi, provádějí odborní pracovníci přednášky pro veřejnost v rámci muzeí (Jihlava, Havlíčkův Brod), dále v městských kulturních zařízeních a knihovnách (Pelhřimov, Humpolec) i v rámci škol (např. Gymnázium Humpolec).

1.2.3 Laboratoř Opava

Na sklonku roku 2010 naše společnost vyhrála veřejnou zakázku zahrnující laboratorní služby pro ÚOP NPÚ v Opavě. Od ledna následujícího roku tedy začala v Opavě pro potřeby archeologického oddělení ÚOP NPÚ pracovat laboratoř.

1.2.4 Laboratoř Brno

V roce 2013 laboratoř, stejně jako v minulosti, zpracovávala takřka výhradně nálezový fond ze záchranných archeologických výzkumů brněnského a jihlavského pracoviště. Během uplynulého roku byly v laboratoři zpracovány soubory z cca 20 výzkumů. Kromě základního ošetření a inventarizace keramiky se zde dále prováděla konzervace kůží a drobných dřevěných a někdy i kovových předmětů. Konzervaci drobných kovových nálezů provádí převážně pracoviště Jihlava, které je pro tuto činnost technicky lépe vybaveno.

V minulém roce pokračovala spolupráce s Vyšší odbornou školou uměleckých řemesel v Brně-Maloměřicích v restaurování keramiky i s Technickým muzeem v Brně v oblasti konzervace kovových předmětů.

1.2.5 Knihovna a archiv

Ke konci roku 2013 knihovna dosáhla počtu 1950 titulů (což představuje celkem 4000 položek). K rozšíření knihovního fondu každoročně přispívá i meziknihovní výměna publikací za sborníky FUMA a další tituly, na jejichž vydání se Archaia Brno podílí.

V archivu nálezových zpráv je uložena mimo jiné terénní dokumentace ze všech archeologických výzkumů brněnského pracoviště. Je zde umístěna i starší dokumentace z výzkumů, které prováděl dříve ArÚ ČSAV a ÚAPP Brno (PhDr. Rudolf Procházka, CSc.).

Archivována je fotodokumentace, a to jak v podobě fotografií, negativů a diapozitivů, tak v elektronické formě.

Průběžně je doplňována i videodokumentace, která je pořizována na většině archeologických výzkumů i stavebních průzkumů. Její převážná část je již převedena do elektronické podoby.

2. ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY (ZAV) V ROCE 2013

Těžištěm výzkumné činnosti Archaia Brno o.p.s. jsou záchranné archeologické výzkumy. Jejich základním smyslem je záchrana informací a nálezů, kterým hrozí nenávratné zničení v důsledku destruktivních zásahů do archeologických terénů souvisejících se stavebními aktivitami nejrůznějšího druhu. Záchranný, případně i předstihový archeologický výzkum se vždy skládá z terénní části a ze zpracování jeho výsledků do podoby nálezové zprávy. Zpracování probíhá buď souběžně s terénní částí výzkumu, nebo následuje bezprostředně po ní. V současnosti společnost provádí výzkumy na území krajů Jihomoravského, Olomouckého, Zlínského a Moravsko-slezského, Jihočeského a Východočeského a na území kraje Vysočina. Hlavními systematicky sledovanými regiony zůstávají historické jádro Brna s jeho historickými předměstími a kraj Vysočina.

Realizace záchranného archeologického výzkumu je v rámci Archaia Brno o.p.s. chápána jako komplexní mezioborová práce podrobně formulovaná na webových stránkách Archeologického ústavu v Praze.¹

2.1 Seznam ZAV zahájených v roce 2013

č. akce	Poloha	č. sml.	ved.
A001/2013	Brno, Janáčkovo divadlo – podzemní garáže (<i>TYMET</i>)	sml.	Kolařík
A002/2013	NAKI (Grant)		
A003/2013	Brno, Kopečná 9 (<i>Brno</i>)	obj.	
A004/2013	Jihlava – <i>E.ON</i>	obj.	Hrubý
A005/2013	Brno, Jakubská 7	obj.	Merta
A006/2013	Humpolec – pivovar (<i>Podzimek a synové</i>)	obj.	Hrubý
A007/2013	Brno, Vídeňská <i>MEDICA (LIKING INVEST)</i>	sml.	Zůbek
A008/2013	Humpolec – synagoga	sml.	
A009/2013	sběry "VTL Plynovodu 6114" (<i>NPÚ</i>)	sml.	Merta
A010/2013	Rumiště (<i>BVK</i>)	obj.	
A011/2013	Jihlava – II. Etapa Hruškové dvory (<i>Jihlava</i>)	obj.	Hrubý
A012/2013	Dol. Kounice – Klášter Rosa Coeli (<i>Biskupství Brněnské</i>)	obj.	Merta
A013/2013	Rokytnicko (<i>D.I.S.</i>)	A7/2013	
A014/2013	Brno – Ypsilantiho - kanalizace	obj.	Zůbek
A015/2013	Žirovnice – Nádražní (<i>E.ON</i>)	obj.	Hrubý
A016/2013	Pelhřimov – ul. Pražská (<i>E.ON</i>)	obj.	Hrubý
A017/2013	Jihlava – dopr. terminál (<i>Jihlava</i>)	sml	Hrubý
A018/2013	Multifunkční centrum Lednice – optický kabel		Zbránek
A019/2013	Pelhřimov – OC Kaufland (<i>Pelhřimov</i>)	obj.	Hrubý

¹ viz http://www.arup.cas.cz/cz/pamatkovaochrana/definice_archeologickeho_vyzkumu.html

A020/2013	Jihlava – Horní Kosov (<i>Podzimek a synové</i>)	obj.	Hrubý
A021/2013	Žarošice – muzeum	obj.	Dejmal
A022/2013	Lhánice – obnova E.ON (<i>InfoTel</i>)	obj.	Hoch
A023/2013	Pavlov – Kostel sv. Filipa a Jakuba	sml.	Kolařík
A024/2013	Pacov – II. etapa autoparku (<i>Pacov</i>)	obj.	Hrubý
A025/2013	Samšín – výstavba hnojiště	obj.	Hrubý
A026/2013	Brno – Cihlářská 6	obj.	Holub
A027/2013	Jihlava – Znojemská 13 (<i>Jihlava</i>)	08/13	Hoch
A028/2013	Pelhřimov – Kaple sv. Kříže (<i>PSP</i>)	obj.	Hrubý
A029/2013	M. Budějovice – Kosmákova (<i>E.ON</i>)	obj.	Hrubý
A030/2013	Žirovnice – Nádražní (<i>Rad. vod. společnost</i>)	10/13	Hrubý
A031/2013	Jamně – II/353 D1 Rytířsko (<i>MVJ</i>)	sml.	Hejhal
A032/2013	Pelhřimov – II/602 Hranice (<i>MVJ</i>)	sml.	Hrubý
A033/2013	Telč – II/406 průtah (<i>MVJ</i>)	sml.	Hrubý
A035/2013	Jihlava – ul. Fritzoza (<i>město Jihlava</i>)	sml.	Hrubý
A036/2013	Boleradice – Paseky (<i>Techsport</i>)	obj.	Merta
A037/2013	BD Kopečná – Studánka (<i>město Brno</i>)	sml.	Zůbek
A038/2013	Dešov – silnice II/411 (<i>MVJ</i>)	sml.	Hejhal
A039/2013	Löw-Beerova vila	obj.	Holub/Merta
040/2013	Dačice – Krajířova 25 (<i>Hron Dačice</i>)	obj.	Hrubý
A041/2013	Dorn – zjišťovací výzkum (<i>Camastro</i>)	obj.	Holub
A042/2013	JINAH – 11010 – 044812 (<i>Infotel</i>)	obj.	Hoch
A043/2013	Příštpo – silnice II/361 (<i>MVJ</i>)	sml.	Hejhal
A044/2013	Čer. Řečice – Pražská (<i>Č. Řečice</i>)	11/13	Hejhal
A045/2013	Jihlava – Český mlýn (<i>Jihlava</i>)	12/13	Hrubý
A046/2013	Jihlava – Malý Heulos (<i>Jihlava</i>)	13/13	Hejhal
A047/2013	JINAK – 11010-044638 (<i>Infotel</i>)	obj.	Hoch
A048/2013	Brno, Bašty – Blok 5	sml.	Kolařík
A049/2013	Brno – Královo Pole (<i>Domoplan</i>)	sml.	Holub
A050/2013	Třešť – ul. Partlicova (<i>město Třešť</i>)	sml.	Hrubý
A051/2013	Větrný Jeníkov – D1 – Exit 104 (<i>ŘSD</i>)	sml.	Hrubý
A052/2013	Brno – Křížová – inž. síť – oprava		Zůbek
A053/2013	Jihlava – veřejné prostranství – I.etapa (<i>Jihlava</i>)	14/13	Hrubý

A054/2013	Velká Bíteš – D1 (ŘSD)	obj.	Hrubý
A055/2013	Hořice – D1 (ŘSD)	obj.	Hrubý
A056/2013	Brno – Lužánky (Invest)		Merta
A057/2013	Praha, subd. Národní třída	obj.	Dejmal
A058/2013	Brno – Panenská – Veselá – teplovod	obj.	Holub
A059/2013	M. Budějovice – Náměstní ČSA (Eurovia)	obj.	Hejhal
A060/2013	Brno – Koliště/Vlhká (Edison)	17/13	Holub
A061/2013	Brno – Pekařská 26 (Juráčkova)	15/13	Kolařík
A062/2013	Jihlava – Březinovy sady (Magistr. m. Jihlavy)	obj.	Hrubý
A063/2013	M. Budějovice – ul. Purcnerova (Alpine bau)	obj.	Hejhal
A064/2013	Polná – Resslerova (Svaz vod. a kan. Jihlava)	18/13	Hejhal
A065/2013	M. Budějovice – n. Míru +1 (JMP Net)	obj.	Hejhal
A066/2013	M. Budějovice – n. Míru +3 (JMP Net)	obj.	Hejhal
A067/2013	M. Budějovice – n. Míru III. etapa (JMP Net)	obj.	Hejhal
A068/2013	Humpolec – HUMP OK (INFOTEL)	obj.	Hoch
A069/2013	Stříbrné Hory I/19 (ŘSD)	sml.	Hrubý
A070/2013	Jihlava – 11010-044719 JIKRA (INFOTEL)	obj.	Hoch
A071/2013	Sebranice, Dům č.p. 36 (NPÚ)	sml.	Kolařík
A072/2013	Brno – DORN (Camastro)	obj.	Zůbek
A073/2013	Valeč – teplovod (Vala Br.)	obj.	Merta
A074/2013	Pacov - BLUET (STATUS stavební)	obj.	Hrubý
A075/2013	Račice – 16010-012920 (InfoTel)	obj.	Hoch
A076/2013	Humpolec - D1HUM_OK (InfoTel)	obj.	Hoch
A077/2013	Brno – Poříčí 7, MU PedF	obj.	Merta
A078/2013	M. Budějovice – náměstní ČSA (InfoTel)	obj.	Hejhal
A079/2013	Jihlava – komunikace 5. května (město Jihlava)	obj.	
A080/2013	Humpolec – Dolní náměstí (město Humpolec)	obj.	
A081/2013	Stonařov – kanalizace (m. Stonařov)	21/13	
A082/2013	Třebíč – tras sever/jih (První tel. spol.)	22/13	
A083/2013	Brno, Pekařská – sanace podzemí		Kolařík
A084/2013	Brno – Jakubská 7 (Horizont Travel)	19/13	Peška
A085/2013	11010 – LTE2M-J-JIDIV-ON (InfoTel)	obj.	
A086/2013	11010-44940-JIKOM (InfoTel)	obj.	
A087/2013	11010-44804-JIMAS (InfoTel)	obj.	

A088/2013	Brno – Polní, plyn	sml.	Sedláčková L.
A089/2013	M. Budějovice – III. etapa (JMP Net)	23/13	Hejhal
A090/2013	M. Budějovice – IV. etapa (JMP Net)	24/13	Hejhal
A091/2013	Pelhřimov – rošíření ČOV (Metrostav)	obj.	
A092/2013	Lednice – napojení kon. centra (Itself)	obj.	Zbranek
A093/2013	Dobešov – kostel (M. Černovice)	25/13	
A094/2013	Milady Horákové 23-25	obj.	Merta
A095/2013	Brno – Škárova, Poděbradova I. (BVK)	obj.	Holub
A096/2013	Brno – Cyrilská, Mlýnská II (BVK)	obj.	Merta
A097/2013	Telč – objekt č.p. 48 – I. etapa (NPÚ)	sml.	Hrubý
A098/2013	Jihlava – Jádno (Muzeum Vys. Jihlava)	sml.	Hrubý
A099/2013	Litohoř – kanalizace (Synek VHS Vysočina)	obj.	Hrubý
A100/2013	M. Budějovice – II. etapa (RWE GasNet)	26/2013	Hrubý
A101/2013	JIJEN	obj.	Hrubý
A102/2013	Vávrovice – Opava – LU	27/2014	
A103/2013	Opavia Opava – 1. a 2. etapa (NPÚ)	sml.	
A104/2013	Brno, Biskupská 5	obj.	Merta

2.2 Záchrané archeologické výzkumy společnosti Archaia Brno na území města Brna v roce 2013

Miroslav Dejmal – Petr Holub – Václav Kolařík – David Merta – Marek Peška – Lenka Sedláčková – Hynek Zbranek – Antonín Zůbek

Výzkumy prováděné v roce 2013 lze rozdělit do tří skupin: 1) rozsáhlejší plošně exkavované výzkumy; 2) výzkumy realizované v rámci projektu „Sanace brněnského podzemí“; 3) menší terénní výzkumy a dokumentace inženýrských sítí.

Ad 1) Rozsáhlejší plošně exkavované výzkumy

Do těchto výzkumů se řadí pokračování výzkumu na parcele domu Česká 6 (akce A094/2012); Parkovací dům před Janáčkovým divadlem (akce A001/2013); Dornych DORN (akce A041/2013, A72/2013); Božetěchova 13 (akce A049/2013); Cihlářská 6 (akce A026/2013); Kopečná 9, parkovací dům (akce A003/2013); Kopečná 40/Studánka 3, bytový dům (akce A037/2013); Pekařská 53 (akce A036/2012); Vídeňská 6-8 (akce A113/2012); .

Ad 2) Sondy dokumentované v rámci projektu „Sanace brněnského podzemí“

V rámci projektu „Sanace brněnského podzemí“ byly v roce 2013 realizovány dva projekty – jeden zasáhl domovní blok Bašty (akce A048/2013), druhý probíhal na ulici Pekařská (akce A083/2013).

Ad 3) Výzkumy menšího rozsahu

Jedná se o akce Biskupská 7 (akce A104/2013); Koliště, Moravské náměstí (akce A107/2012); Komenského náměstí 6 (akce A122/2012); Veselá – Panenská teplovody (akce A058/2013); Křížová ulice (akce A052/2013); Petrov, Petrská (akce A052/2012); Poříčí 7 (akce A077/2013); Ypsilantiho ulice (akce A014/2013); Milady Horákové 23-25 (akce A094/2013).

Předběžné výsledky jednotlivých výzkumů (akce jsou řazeny abecedně, primárně podle katastrů):

K. ú. Černá Pole

Milady Horákové 23-25, parc. č. 3789, 3790/1 (A094/2013). Novověk. Město. Záchranný výzkum.

V souvislosti s přípravou výstavby administrativní budovy na parcele domu Milady Horákové 23 a bytového domu na parcele Milady Horákové 25 byl realizován zjišťovací archeologický výzkum, jehož cílem bylo zjistit archeologickou stratigrafii na obou zmíněných parcelách. Výzkum realizovala společnost Archaia Brno, o. p. s.

Geomorfologicky se lokalita nachází na levobřeží Ponávky pod svahem, nad nímž se rozkládá terasa Černých Polí. Podloží zde dle geologického průzkumu tvoří zřejmě náplavové hlíny inundace Ponávky, na kterých se vytvořil černozemní půdní typ.

V sledovaném prostoru a jeho nejbližším okolí bylo v minulosti doloženo osídlení z doby bronzové (souhrnně naposledy Salaš – Stuchlík 2011).

Od období vrcholného středověku se zde nacházel tzv. Hutterův rybník, jehož hráz je dnes pod ulicí Milady Horákové. Hráz sahala od ulice Traubovy takřka po křižovatku s Kolištěm. Po hrázi rybníka vedla komunikace ze Zábřovic (Čáda 1950; Kuča 2000). Nejstarší vyobrazení lokality přináší veduta od H. B. Bayera – H. J. Zeisera Obležení Brna Švédy 3. května až 20. srpna 1645, kde je zachycena hráz Hutterova rybníka.

Pro potřeby zjišťovacího archeologického výzkumu byly vytýčeny čtyři sondy, které byly položeny tak, aby došlo k ověření všech z hlediska archeologie a stavebních činností strategických míst. Sondy byly hloubeny mechanizací za dohledu archeologa. Ve všech případech jejich hloubka odpovídala niveletě stavby v tom kterém místě. Žádný z výkopů nedosáhl podloží. Výkopy se pohybovaly v celém svém rozsahu (max. hloubka 3,5 m) v navážkách, respektive v terénu upraveném v souvislosti s výstavbou nájemních domů v 50. letech 19. století (Kuča 2000). Z terénní situace vyplývá, že zmíněné domy byly vystavěny do prostoru za hrázi rybníka, tedy do bývalého rybníka. V průběhu stavby byl k již vyzděným základům/sklepům přispán městský odpad, kterým byl dorovnan terén na úroveň koruny hráze rybníka (Merta 2013b).

K. ú. Královo Pole

Božetěchova 13 (akce A049/2013). Středověk, novověk. Vesnice. Záchranný výzkum.

V předstihu před započítím stavebních prací na parcelách č. 560, 561 a 562 v k.ú. Královo Pole byl v měsíci červnu a červenci 2013 realizován drobný archeologický výzkum na budoucím staveništi.

Dotčený prostor se nachází v historickém jádru bývalé příměstské vsi Královo Pole, respektive v jeho pozdně středověkém rozšíření. Předmětná parcela se nachází západně osy bývalé vsi – dnešní ulice Božetěchova. Na jihu sousedí bezprostředně s budovou královopolské fary.

Geologický profil na lokalitě je reprezentován nivními sedimenty Ponávky. Materiálem těchto nivních sedimentů jsou převážně přeplavené spraše, tégly a půdy. Pod tímto horizontem navazují říční pískové a štěrkové sedimenty a třetihorní jíly – tégly.

Vzhledem k poněkud nešťastnému zásahu investora byly ve stavební mechanizací odkryté ploše dokumentovány především výrazně zahloubené objekty sklepů a zděné

konstrukce základových zdí staveb. Souběžně s ulicí Božetěchova, s mírnou odchylkou jihozápadním směrem byla dokumentována obvodová zeď s.j. 912 původního, dnes sneseného domu. V severovýchodním koutě plochy byl k této zdi přiložen zděný sklep s.s.j. 001 o rozměrech 6,5 x 2,5 m, původně klenutý valenou cihelnou klenbou s.j. 911. Do sklepa byly na jeho jižní straně zachyceny dva vstupy, jeden – starší - z prostoru uvažovaného průjezdu či ulice, druhý z interiéru domu. V severozápadním koutě vybíhala západním směrem chodba, původně opět klenutá cihelnou klenbou.

Archeologickou situaci v prostoru severního okraje stavební jámy vyjadřuje řez P1. Nejmladší aktivitou sledovanou v řezu jsou planýrky nejmladší zděné zástavby (s.j. 118, 107, 123) navazující na podlahové úrovně staveb budované v několika fázích (s.j. 116, 167, 904, 905). Dobře patrná jsou v řezu také základová zdiva příček domu s.j. 900, 901 a 902. Starší situace představují zahloubené objekty do sprašového podloží. Objekt původně snad raženého sklípku – lochu s výplněmi s.j. 108, 109 a 110 a objekt pravděpodobně zásobní jámy s.j. 165. Oba objekty můžeme datovat do období středověku s.j. 109 obsahovala nálezový materiál 15. století.

V jihozápadním koutě zkoumané plochy byly zachyceny dva zahloubené objekty s.s.j. 002 a 003. V případě s.s.j. 002 (výkop s.j. 503, výplně s.j. 136-139, 144) se jedná o relikt objektu neznámého účelu, snad pozůstatek sklípku či lochu. Na základě nálezového materiálu můžeme zánik objektu datovat do 16. století. Do sprašového podloží hloubený sklep představuje objekt s.s.j. 003 (výkop s.j. 504, výplně s.j. 129-135, 141-143). Jedná se o nepravidelný výkop snad s pozůstatky otisků sloupů konstrukce při stěnách. Při severní stěně byla při řezu P2 pozorována kaverna vyplněná s.j. 135. Toto místo zpevňovala konstrukce s.j. 906. Z nálezového materiálu vyplývá, že objekt zanikl pravděpodobně někdy v průběhu 14. století. Zlomkově zachycená vrstva s.j. 133 představuje pravděpodobně pozůstatek půdního horizontu, jediný zachycený v rámci akce. Původní povrch terénu v této oblasti tak můžeme hledat na niveletě cca 224,60 m n. m.

Při jižní obvodové stěně staveniště byl dokumentován řez P4. Dokumentovaný sled vrstev s.j. 148 - 154 představuje snad nárůst terénu po výrazných terénních úpravách v průběhu středověku, může se však jednat i o výplň objektu. V řezu byly zachyceny dva zahloubené objekty s.j. 505 (výplň s.j. 147) a objekt s výplní s.j. 156. Konstrukce s.j. 913 - 916 tvoří základová zdiva snesené novověké zástavby.

Při vjezdové bráně do staveniště byl dokumentován řez P5 s pozůstatky zahloubených objektů a navazujícím sledem vrstev (Holub 2014).

K. ú. Město Brno

Bašty, Nádražní; parc. č. 286/1, 352, 353/1 (akce A048/2013). Středověk, novověk. Fortifikace. Záchranný výzkum.

V souvislosti s projektem Sanace podzemí HJmB se uskutečnil v měsících červen a červenec 2013 záchranný archeologický výzkum pěti průzkumných sond na ulici Bašty. Sondy na půdoryse 1,5 x 1,5 metru byly kopány specializovanou stavební firmou, v závislosti na odkrytých situacích, do hloubky od 2,0 do 4,0 metru. Jednotlivé pracovní postupy byly průběžně prohlédnuty a dokumentovány archeologem. V žádné ze sond nebyl proveden plošný archeologický výzkum.

Prostor ulice Bašty se nachází na mírném jihovýchodním svahu Petrovského vrchu, na kterém se již v pravěku rozkládalo rozsáhlé polykulturní sídliště z neolitu, doby bronzové, a doby železné. Z hlediska historické topografie se sledovaný prostor nachází v místech středověkého městského příkopu a v jeho předpolí, v blízkosti Židovské brány.

Výzkum doplnil poznatky o archeologické situaci v prostoru v ulici Bašty. Vzhledem k lokalizaci většiny sond do prostoru středověkého městského příkopu nebylo dosaženo geologického podloží ani středověkých úrovní terénu (sondy D4 a E4). Středověký příkop byl zasypán v souvislosti s výstavbou barokního bastionového opevnění v 2. polovině 17. století. V sondě B4 a C6 se podařilo zachytit krátký úsek této fortifikace. Na její vnitřní straně se

nacházely násypy pevnostního valu, na vnější pak zásypy barokního příkopu z 1. poloviny 19. století (Kolařík 2013b).

Biskupská 7, parc. č. 381 (akce A104/2013). Novověk. Město. Záchranný výzkum.

Při rekonstrukčních pracích na domě Biskupská 7 došlo v místnosti 1.10 k odкрыtí cihelné kanalizační štolky. Jak vyplývá z nálezkové situace, stav odpovídá projektu novostavby kapitulního domu na parcele staré stavby čp. 281 z roku 1860 (Borský 2005).

Štola vyzděná z cihel o rozměru 30 x 6,5 x 15 cm probíhá v ose místnosti, její konstrukce je provázána se základy domu. Vrchol klenby se nachází cca 0,8 m pod úrovní podlahy, úroveň dna pak 2,55 m. Vnitřní světlost dosahuje 0,9 m při šířce 0,6 m. Na jižní straně je dnes štola ukončena zadržkou v úrovni uličního průčelí domu, na straně severní pokračuje do prostoru parcely. Mimo zmíněné zaslepení byla štola poškozena průrazem při severní stěně místnosti. Ve zkoumaném prostoru se nenacházely archeologické terény starší výstavby domu (Merta 2013a).

Česká 6, parc. 543, 544, 545 (akce A094/2012). Středověk, novověk, pravěk. Město. Záchranný výzkum.

Akce byla vyvolána kompletní rekonstrukcí a částečnou přestavbou objektu Česká 6 v historickém jádru Brna (Peška, Staněk 2014). Jednalo se o plošný výzkum dvora a většiny nepodsklepených částí interiéru pavlačového domu z poloviny 19. století. Výzkumné práce probíhaly celkem 91 pracovních dní. Postup výzkumu zásadně determinovaly způsob a technologie zakládání stavební jámy (440 m²). Stávající suterénní prostory byly po celém obvodu dvora nejprve podinjektovány. Již v této fázi byla narušena většina objektů pod úrovní suterénu a po obvodu dvora. Následně bylo nezbytné stavební jámu vytěžit a zajistit, aby se dům nezhroutil. V průběhu těžby byly také realizovány dvě úrovně vrtaných kotev. Archeologie se tedy musela odehrávat v rámci stanovených možností a rychle ustupovat stavbě.

Vlastní výzkum byl rozdělen do několika etap, s přestávkami trval od září 2012 do října 2013, soustředil se na prostor dvora a nepodsklepených částí. V případě snižování podlah sklepnů se přistoupilo pouze k archeologickému dohledu. První etapa byla zaměřena na prostor uprostřed dvora označený jako sonda S1 o rozměrech 6,1 m x 9,6 m. V prozkoumané jámě byl později soustředěn betonový sediment vznikající jako odpad při pilotáži. Výzkum probíhal po dobu 14 dnů počátkem září 2012. V další etapě se výzkum věnoval nepodsklepeným místnostem v přízemí domu při jižním (S2 – S4) a severním (S5) nároží. Po skončení prací na pilotážích byl výzkum koncem listopadu přenesen zpět do prostoru dvora. Zde se postupně prokopávala zbylá plocha kolem jámy pro betonový sediment. Kvalita výzkumu byla limitována podnebnými podmínkami pokročilého zimního období a důsledky podmáčení a vzlínání vody, které byly zapříčiněny neustálým soustředěním zvodnělého odpadu po pilotáži. Dalším negativním faktorem, který se podepsal na kvalitě výzkumu, bylo pomalé předávání zkoumané plochy stavbou. Výzkum dále pokračoval dozkoumáním jednotlivých objektů, které pokračovaly pod úroveň – 3 m od stavební nuly (cca – 7m). Logicky a logisticky nezvládnutou koordinací jednotlivých složek stavby de facto nebyl dán prostor pro realizaci archeologického výzkumu. Přistoupilo se k časově a finančně náročnému řešení, kdy se ve dvou až třech lidech čekalo na skrytí dílčích objektů, a po jejich odкрыtí k urychlenému celkovému prokopání. Vzhledem k podmáčenému terénu musely být jednotlivé objekty prokopány během jednoho dne, jinak by došlo k jejich zatopení vodou a nemožnosti pokračovat ve výzkumu. Všechny tyto faktory negativně ovlivňovaly kvalitu výzkumu. Následovala etapa, kdy byl prozkoumán prostor pod nájezdem bagru a průjezd z ulice České. Poslední fázi výzkumu představovala plocha budoucího autovýtahu. Snižování terénu sklepních prostor bylo pouze průběžně archeologicky dohledováno.

Jak již bylo výše řečeno, dnešní budova byla postavena v polovině 19. století (1858/1859) a vyrostla na ploše čtyř středověkých parcel v nároží ulic České a Jakubské.

Nárožní parcela označená na rekonstrukčním plánu Oldřicha Vičara – L/86 označovala v letech 1779 a 1806 čísla 447 a 159. Sousední menší parcela L/83 měla čísla 448 (1779) a 158 (1806), druhá vnitřní menší parcela L/81 byla pod čísly 449 (1779) a 157 (1806) a jižní krajní velká parcela L/80 nesla čísla 450 (1779) a 156 (1806). Podoba někdejších domů, které podlely v polovině 19. století výstavbě nájemního domu, je bohužel neznámá. V úvahách o jejich vzhledu jsme odkázáni na starší ikonografické prameny ze 17. století, městské plány ze závěru 18. a první poloviny 19. století se schematizovaným a částečně nepřesným zaměřením městišť. Ze starší plánové dokumentace se v Archivu města Brna (AMB) se nedochovalo vůbec nic, zejména archiv stavebního úřadu (Fond AMB A 1/37 Stavební úřad Brno 1907 – 1944) utrpěl značné ztráty za Druhé světové války a ani v jeho torzu se k objektu nenachází jediný plán (Neuwirth 2011). Samotná stavba pavlačového domu byla postavena na zcela nových základech a pouze v suterénu jižního křídla dnešního domu jsou zachovány části jednoho z původních gotických sklepů. Tyto fragmenty spolu s konstrukcemi odkrytými archeologickým výzkumem nám slouží k částečné rekonstrukci stavebního vývoje městišť. Posledním vodítkem k úvahám o vzhledu někdejších domů jsou zápisy v městských knihách v 18. a na počátku 19. století, částečně vyexcerpované v rámci SHP (viz Neuwirth 2011). Z písemných pramenů víme, že v průběhu 14. a 15. století v domech nesídlil žádný městský patriciát. Velké jižní městiště vlastnili k polovině 14. století Petr cihlář a jeho syn Jindřich zedník, sousední malý dům (č. 449) nejprve jakýsi Jan ze Žabovřesk a následně Petr z Rouchovan. Druhý vnitřní domek (č. 448) byl před polovinou 14. století v majetku pánů z Rumberka a následně Bertolda z Vestfálska. Nárožní dům do ulice Jakubské vlastnil k polovině 14. století švec Elblin, který měl v nájmu jakéhosi mlynáře Mikuláše. Předpokládané ceny městišť, však v této oblasti nebyly v polovině 14. století nikterak vysoké a nejmajetnější měšťané se zakupovali jinde (Vičar 1965).

Po stavbě nájemního domu v polovině 19. století byla jedinou významnější stavební akcí, která změnila zejména vzhled dvora, výstavba tiskárny Lidových novin po rekonstrukci objektu po roce 1895. Právě od tohoto roku byl dům sídlem redakce Lidových novin.

V blízkosti objektu v minulosti proběhlo pouze několik archeologických výzkumů. V roce 1988 byl realizován výzkum pod budovou Česká 8, dále v roce 1991 proběhl záchranný archeologický výzkum pro stavbu Hotelu Pegas (Jakubská 4). Tyto akce však bohužel nejsou dosud zpracovány. V okolí bylo položeno v roce 2001 několik sond v rámci projektu Sanace brněnského podzemí – Blok 32 (Peška 2002). Drobný výzkum proběhl i přímo v domě v roce 2003 při přestavbě sklepních prostor na restaurační zařízení (Holub a kol. 2005).

Záchranným výzkumem byly odkryty pozůstatky čtyř středověkých zděných objektů (suterénů I a II) a reliktů dalších staveb z období novověku. Výzkumem byly odhaleny i pozůstatky pěti suterénů dřevohliněných domů, šest sídlištních objektů, 26 sloupových a kúlových jam, 30 odpadních jímek a 2 kamenné studny. Další dvě středověké dřevěné studny, ze kterých byly odebrány dendrovzorky, byly zcela vyplněny injektáží a pokračovaly pod základovou spáru stavby. Soubor dendrovzorků byl odebrán také z několika odpadních jímek.

Na základě získaných artefaktů a absolutních dat z dendrochronologického určení se podařilo zčásti zachytit prostorový a chronologický vývoj na lokalitě. Nejstarším dokladem osídlení zkoumané lokality představoval objekt s.j. 591, který lze na základě keramiky datovat do mladší doby železné. K souvislému osídlení dochází počátkem 13. století. Dokládají to mimo jiné i dva dřevohliněné suterény postavené v 1. polovině 13. století (s.j. 590, 625), které se podařilo zachytit v prostoru průjezdu a dvora a předcházely zděným suterénům I a II. Další objekty z počátku 13. století představuje např. systém kúlových jam (s.j. 501, 502, 581, 587, 607), jenž souvisí se suterénem s.j. 590. Typické pro toto období je malé množství dochovaných artefaktů. Od druhé třetiny 13. století zaznamenáváme nárůst počtu archeologických situací. Jedná se o suterény s.j. 542, 566 a 632, sídlištní objekty s.j. 605, 616, jímkou s.j. 520, 525, 589, 592, 593, 597, 603 a 637. Z uvedených objektů byly vyzvednuty artefakty kuchyňské a stolní keramiky.

Na přelomu 13./14. století, či počátkem 14. století byly postaveny zděné suterény I a II. Suterén I (s.j. 549) byl zničen a zasypan při výstavbě nájemního domu v 19. století. Šlo o

obdélný sklepní objekt, u něhož byly částečně zachovány jižní, severní a východní obvodové stěny vyzděné z kamenného zdiva na hrubou oranžovou maltu a sekundárně vložené cihelné náběhy valené klenby. Zachycená podlaha prostoru byla dlážděna drobnými říčnickými valouny. Nejvyšší dochovaná výška zdiva byla 2 m, vnitřní plocha měla rozměry 6 x >6 m. Lze odhadnout, že z původního sklepa se zachovala méně než polovina hmoty zdiva. Dochována byla část světlíku z cihel středního formátu. Suterén II (s.j. 551) byl v 19. století začleněn do komplexu nových sklepních prostor a využíván až do současnosti. Jednalo se o obdélnou prostor, u níž byly částečně zachovány všechny čtyři obvodové stěny. Zdivo nejstarší fáze sklepa bylo kamenné vyzděné na oranžovou maltu. Zřejmě v novověku byla do místnosti vložena cihelná valená klenba a vnitřní obvodové stěny byly opatřeny cihelnými plentami. Nejvyšší dochovaná výška zdiva je 2 m, vnitřní plocha má rozměry 6 x >8,5 m. Také u tohoto sklepa byl dochován světlík armovalý cihlami středního formátu. Na základě analogických situací z Brna a z charakteru zdiva můžeme výstavbu obou suterénů zasadit do období závěru 13. až 1. pol. 14. století. S velkou pravděpodobností se jednalo o nejstarší zděnou část obou domů, tzv. komoru, která byla původně plochostropá.

Při výzkumu nepodsklepené jižní části domu (parc. č. 543) bylo také zachyceno středověké obvodové zdivo někdejšího sousedního domu Česká 4 (dnes OD Baťa), které je dnes součástí hmoty zdiva jižní zdi domu Česká 6. Pozůstatky starší nadzemní středověké zástavby byly odkryty také v interiéru východní části domu při Jakubské ulici

Do 14. století lze kromě uvedených zděných budov zařadit i nepovedené založení kamenné studny s.j. 529, která brzy po svém zhotovení začala plnit funkci odpadní jímky. Další studna s.j. 964 z uvedeného období se nacházela pod východní zdí dvora. Dále byly zachyceny jímky s.j. 557, 560, 584, 631 a 636.

Přírodní podmínky dovolily dochovat i značné množství předmětů z organických materiálů. Ucelenější soubor takových předmětů zaznamenáváme právě z odpadních objektů ze 14. a následujícího 15. století. Jedná se o fragmenty dřevěných loubků z misek, ale ojediněle se podařilo získat i části dřevěných pohárů či soustruženého džbánů. Z organických materiálů se také dochovaly fragmenty koženého oblečení - především bot, u nichž lze ve dvou případech provést rekonstrukci jejich podoby.

V 15. století stále stojí zděné domy ze 14. století. Objevují se nové jímky s.j. 509, 517, 622, 626 a studna s.j. 556.

Bohatě jsou zastoupeny i soubory z mladšího období pro 16. až 18. století, kdy se značným způsobem mění podoba zástavby jednotlivých parcel. V prostoru průjezdu byl učiněn nálezy substrukcí základových a sklepních zdí, které předcházely současnému objektu z poloviny 19. století. Původně se jednalo o součást základů a sklepních prostor jednoho z měšťanských domů, jenž stával na předmětné parcele. Za nejstarší můžeme považovat kamenná základová zdiva s.j. 969 a 970 spojovaná tvrdou bílou vápennou maltou, jejichž výstavbu můžeme časově zasadit do 16. případně 17. století. K těmto základům byl přizděn barokní cihlový sklípek (s.j. 968) s valenou klenbou a základové zdivo z nasucho kladených cihel s.j. 971. Jedná se o běžnou nálezovou situaci z historického jádra Brna. Ani jedna se zděných konstrukcí není komplexněji zachována a nelze ji krom barokního sklípku přesněji situovat a funkčně interpretovat v rámci původní stavby.

Další dochovanou zděnou konstrukci z období baroka představuje základové zdivo objektu ve východní části dvora (s.j. 915, 941, 943), k níž vedl kameny dlážděný chodník (komunikace s.j. 922) zachycený v sondě S2. Smíšené zdivo s druhotně využitým materiálem z rozebraných gotických konstrukcí bylo přibližně 0,95 m široké. Jako pojivo byla užitá hrubá šedobílá malta. Objekt o obdélném půdorysu široký přibližně 7,5 m a dlouhý 7,8 m zaujímal plochu cca 57,7 m².

Poslední dokumentovanou budovu, která předcházela domu z 19. století představují segmenty zdí v sondě S5 (s.j. 935 a 555) a cihlový sklípek ze sond S5 a S6 (s.j. 981). Do sledovaného období lze zařadit jímky s.j. 523, 569, 623, 624, 627, 628, 631, 633. Pro mladší období byl zachycen především systém kanalizační sítě z 19. století.

I přes značně problematické podmínky výzkumu přispěly nalezené objekty a artefakty k poznání vývoje zástavby a struktury středověkých a novověkých měšťanských parcel.

Koliště, Moravské náměstí; parc. č. parc. č. 7/1, 10, 11, 13/1, 804/1, 804/2, 805, 807 (akce A107/2012). Novověk. Předměstí, fortifikace. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán rekonstrukcí severní části parku Koliště a východní části parku Moravské náměstí kolem pomníku 10. výročí konce II. světové války v Brně. Terénní část výzkumu proběhla v září 2012 až říjnu 2013.

Geomorfologicky se lokalita nachází na mírném svahu sklánějícím se na jihovýchod k vodoteči Ponávky. Nadmořská výška prostoru se dnes pohybuje v rozmezí 205,00 až 218,00 m n. m. Stávající povrch na lokalitě představuje parková výsadba. Geologické podloží je tvořeno kvartérní sprašovou návějí z posledního glaciálu. Na sprašové podloží nasedá holocenní půda, tvořená černohnědou humózní hlínou.

V období středověku se předmětné území nacházelo vně městských hradeb. Do organismu města bylo začleněno prostřednictvím předměstí, které na něm vyrostlo. Šlo o třetí předměstskou čtvrť (Tercium quartale extra civitatem), zvanou též Na palouku (Super Anger) či Na hrázi (Super Aggere). V polovině 14. století tu stával mimo jiné dům pekaře Mikuláše Cablera a také dvorec postřiháče Konráda Třebíčského. Muselo zde být rovněž mýto, poněvadž zde měli své domy celník Mikuláš a celník Konrád. Severněji se rozkládala skupina 20 dvorců a za nimi začínaly kolonie chudiny, osazené výlučně Němci (Vičar 1966, 231, 232). Patnácté století znamenalo pro brněnská předměstí útlum vývoje. V důsledku husitských a pak česko-uherských válek totiž došlo k jejich výraznému poškození a redukci zástavby. V průběhu 16. století sice docházelo postupně k novému rozvoji předměstí, ten ovšem nedosáhl předhusitské úrovně (Kuča 2000, 55-58). Do poloviny 17. století pak bylo pro předměstské osídlení nepříznivé zesilování městského opevnění, avšak naprostou katastrofu představovalo dvojitě švédské obléhání v letech 1643 a 1645 a následná přeměna Brna na barokní pevnost. Obnovována byla pak jen zástavba ve větší vzdálenosti od obvodu budovaného barokního opevnění. Námi sledovaná třetí předměstská čtvrť zanikla. Část její plochy zabral vnější bastionový pás (Kuča 2000, 79). Ten zde vydržel až do roku 1809, kdy byl po obsazení Brna napoleonskými vojsky zrušen. V daném prostoru vznikly sady a začal se rozvíjet parkový pás. V roce 1816 byl zrenovován a dále rozvíjen na popud hraběte Mitrovského. Další úpravy byly provedeny v letech 1835-1843 (Emödiová 1983, 7, 8; Kuča 2000, 93, 95). Roku 1864 se po definitivní demolici vnitřního bastionového opevnění začalo s výstavbou okružní třídy, k níž přineslo rozhodující podnět dlouho očekávané rozhodnutí císaře Františka Josefa I. ze dne 25. 12. 1852. Brno tak přestalo být uzavřeným vojenským městem. V letech 1869-1871 byla na místě dnešního Janáčkova divadla postavena novorenesanční budova Vyšší dívčí školy, zničená roku 1945. V letech 1925-1927 byla v parku na místě staršího letního pavilonu Schoppovy kavárny postavena Kavárna J. Zemana. V roce 1955 byl ve východní části Moravského náměstí postaven pomník k 10. výročí ukončení 2. světové války. V rozmezí let 1958-1965 bylo vystavěno Janáčkovo divadlo (Kuča 2000, 107, 119).

Záchranný archeologický výzkum se soustředil na sledování výkopů inženýrských sítí a skrývky nových komunikací. Svou hloubkou, která se pohybovala v rozmezí od 0,30 do 2,40 m, nenarušovaly z převážné části starší archeologické situace, ale nacházely se v úrovni recentních a raně novověkých navážek, vzniklých především v souvislosti s budováním barokního opevnění v 2. polovině 17. století a jeho demolicemi a parkovými úpravami v 2. polovině 19. století.

Archeologický výzkum ověřil podmínky svrchní části geologického podloží ve východní části Moravského náměstí, při ústí ulice Milady Horákové. Představoval ho cca 0,60 m silný půdní typ, který dosedal na sprašovou návěj. Na základě dokumentovaných situací lze prohlásit, že v minulosti došlo v předmětném prostoru k výrazným úpravám terénu a přesunům velkého množství zeminy. Z části je můžeme spojit s výstavbou nového bastionového opevnění ve 2. polovině 17. a 1. polovině 18. století, z části s jeho demolicí v 19. století. Povrch středověkých a novověkých archeologických situací souvisejících s osídlením brněnského předměstí se nachází v hloubce 1 až 3 metry od současného terénu v závislosti na poloze v rámci parku. Nejmnocnější novodobé navážkové souvrství se nachází severovýchodně od budovy Janáčkova divadla. Ve východní části Moravského náměstí tyto navážky chybí a geologické podloží se zde nachází jeden metr pod současným terénem. Na

něm byly zachyceny raně novověké sídlištní vrstvy. Prostor pod památníkem byl v 2. polovině 17. století odtěžen při hloubení barokního městského příkopu a zasypán až po polovině 19. století. Nejsvrchnější navážkové vrstvy souvisí s úpravami terénu pro potřeby městského parku (Kolařík 2013c).

Komenského náměstí 6, parc. č. 586 (akce A122/2012). Novověk. Město. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „JAMU – Stavební úpravy sklepních prostor objektu Komenského náměstí 609/6, Brno“. Terénní část výzkumu proběhla od 20. 11. 2012 do 9. 4. 2013.

Všechny zemní zásahy stavby se nacházely v prostoru, který od novověku až do 19. století zabíral příkop bastionového opevnění města (stávající dům byl postaven v letech 1860 až 1862). Většina výkopů nepřesáhla úroveň dna příkopu a pohybovala se tudíž v úrovni jeho zásypů z 2. poloviny 19. století. Jako úprava dna byla interpretována uloženina, kterou tvořil hrubý písek o mocnosti 0,20 m (povrch v úrovni 217,90 m n. m.). V místě nově budovaného sklepa v prostoru dvora domu ležela na této vrstvě uloženina o síle 0,50 m, jež se svým charakterem projevovala jako náplavová vrstva. Pokud by se jednalo o náplavovou vrstvu, museli bychom počítat s jistým vodním režimem v příkopu, který by ji nakumuloval. V prostoru stávajících sklepů odpovídalo této vrstvě souvrství, které v dolní partii bylo představováno (druhotně přenesenou) sprašovou hlínou, následovala vrstvička (náplavová?) šedé plastické hlíny a na ní ležela opět vrstva sprašové hlíny.

Zásypy příkopu představovaly jak uloženiny s převahou hliněné složky (původem většinou asi přemístěné historické kontexty a geologické podloží), tak destrukční planýrky zděných konstrukcí. Celková mocnost souvrství dosahovala 4,50 m. Narušeno bylo výkopem jámy na hašení vápna. Zřejmě sloužila k místní úpravě vápna pro jisté stavební počiny či úpravy domu. S odvodem dešťové nebo odpadní vody souvisel kanálek, jehož konstrukce byla tvořena cihlami pojenými maltou. Kanálek byl překryt starším dlážděním dvora.

Jediným místem, kde zemní zásahy stavby přesáhly úroveň dna příkopu bastionového opevnění, byla výtahová šachta v prostoru S23. Pod zmíněnou vrstvou hrubého písku zde byla zaznamenána sekvence čtyř vrstev. Velice pravděpodobně šlo o výplně zahloubené aktivity. Mohlo by se jednat o středověký příkop městského opevnění, který byl zřejmě v době výstavby bastionového opevnění v 2. polovině 17. století zasypán. Keramický materiál získaný ze souvrství byl datován do období novověku (nejspíše 16. – 17. století). Prokázat tuto hypotézu bude úkolem případných dalších archeologických výzkumů v tomto prostoru (Černá, Zůbek 2013e).

Moravské náměstí, Rooseveltova; parc. č. 7/1, 8, 10, 11 (akce A001/2013). Středověk, novověk. Předměstí, výrobní areál, fortifikace, bojiště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou podzemních garáží na Rooseveltově ulici před vstupem do Janáčkova divadla v Brně (parc. č. 7/1, 8, 10, 11). Terénní část výzkumu proběhla v měsících lednu až září 2013.

Sledovaný prostor se nachází na katastrálním území Město Brno, při severní části ulice Rooseveltova (parc. č. 7/1, 8, 10, 11), severozápadně od budovy Janáčkova divadla. Z hlediska historického byl prostor od vrcholného středověku součástí zástavby brněnského předměstí (tzv. třetí předměstské čtvrti), v 2. polovině 17. století se stal součástí fortifikačních pozemků barokní bastionové pevnosti a po její definitivní demolici v 60. letech 19. století sloužil jako park.

Geomorfologicky se dnes zkoumaný prostor nachází v nadmořské výšce cca 214,00 až 218,00 m n. m. na mírném svahu, který pozvolna klesá východním směrem k bývalému řečišti Ponávky. Geologické podloží je tvořeno kvartérní sprašovou návějí. Na sprašové podloží nasedá holocenní půda, tvořená černohnědou humózní hlínou tzv. černozemí. Mezi neogenními vápnitými jíly (tzv. tégly) a sprašemi nacházíme v této části historického jádra

v hloubce cca 5 až 6 metrů pod současným povrchem fluviální sedimenty, tj. štěrky a štěrkopísko, přecházející v písčitou a nivní sedimentaci.

V období středověku nebylo předmětné území zahrnuto do vlastního jádra města Brna, nacházelo se vně městských hradeb. Do organismu města však bylo začleněno prostřednictvím předměstí, které na něm vyrostlo. Šlo o třetí předměstskou čtvrť (Tercium quartale extra civitatem), zvanou též Na palouku (Super Anger) či Na hrázi (Super Aggere). V polovině 14. století tu stával mimo jiné dům pekaře Mikuláše Cablera a také dvorec postřiháče Konráda Třebíčského. Muselo zde být rovněž mýto, poněvadž zde měli své domy celník Mikuláš a celník Konrád. Severněji se rozkládala skupina 20 dvorců a za nimi začínaly kolonie chudiny, osazené výlučně Němci (Vičar 1966, 231, 232). Patnácté století znamenalo pro brněnská předměstí útlum vývoje. V důsledku husitských a pak česko-uherských válek totiž došlo k jejich výraznému poškození a redukci zástavby. V průběhu 16. století sice docházelo postupně k novému rozvoji předměstí, ten ovšem nedosáhl předhusitské úrovně (Kuča 2000, 55-58). Do poloviny 17. století pak bylo pro předměstské osídlení nepříznivé zesilování městského opevnění, avšak naprostou katastrofu představovalo dvojí švédské obléhání v letech 1643 a 1645 a následná přeměna Brna na barokní pevnost. Již před prvním švédským obléháním roku 1643 dalo samo město vypálit a strhnout budovy, které by ztěžovaly přehled obránců a umožňovaly Švédům snazší a krytý přístup. Ještě citelnější byly přípravy na druhé švédské obléhání roku 1645. Vlastní obléhání a vojenské akce pak toto katastrofální poškození předměstí dovršilo. Brno, které se ubránilo obležení Švédů, bylo postupně od poloviny 17. století přestavěno na barokní pevnost, která byla budována ve dvou základních etapách, její výstavba se však především z nedostatku financí značně prodlužovala. Předměstská zástavba byla v barokním období obnovena jen ve větší vzdálenosti od obvodu budovaného barokního opevnění. Námi sledovaná třetí předměstská čtvrť zanikla. Část její plochy zabral vnější bastionový pás (Kuča 2000, 79). Do roku 1700 bylo dokončeno vnitřní vysoké bastionové pásmo. Našeho prostoru se dotýkal hlavně II. tzv. svatotomášský bastion za augustiniánským klášterem. Vně vnitřního pevnostního pásu se rozkládal široký příkop. Před příkopem byl postaven nižší vnější pevnostní pás, budovaný až ve 2. čtvrtině 18. století. Barokní opevnění postupně ztratilo opodstatnění především v průběhu vojenských operací v období napoleonských válek a rovněž brzdilo stavební rozvoj města. Destrukce začaly 28. 9. 1809. V daném prostoru vznikly sady a začal se rozvíjet parkový pás. V roce 1816 byl zrenovován a dále rozvíjen z popudu hraběte Mitrovského. Další úpravy byly provedeny v letech 1835-1843 (Emödiová 1983, 7, 8; Kuča 2000, 93, 95). Svatotomášský bastion byl definitivně zplanýrován roku 1863. Roku 1864 se začalo s výstavbou okružní třídy, k níž přineslo podnět dlouho očekávané rozhodnutí císaře Františka Josefa I. ze dne 25. 12. 1852. Brno tak přestalo být uzavřeným vojenským městem. V letech 1869-1871 byla na místě dnešního Janáčkova divadla postavena novorenesanční budova Vyšší dívčí školy, zničená roku 1945. V letech 1925-1927 byla v parku na místě staršího letního pavilonu Schoppovy kavárny postavena Kavárna J. Zemana. V roce 1955 byl ve východní části Moravského náměstí postaven pomník k 10. výročí ukončení 2. světové války. V rozmezí let 1958-1965 bylo vystavěno Janáčkovo divadlo (Kuča 2000, 107, 119).

Na začátku ledna roku 2013 byla před vstupem do Janáčkova divadla zahájena stavba podzemních garáží. Průběh výzkumu byl ovlivněn dvěma základními faktory. V západní části plochy, která byla po polovině 17. století zničena výkopem příkopu barokního opevnění, se výzkum omezil pouze na dohled nad bagrováním stavební jámy a průběžnou dokumentaci odkrytých situací, které přesahovaly niveletu dna barokního příkopu (především odpadní jímky, studna atd.). Ve východní části plochy staveniště bylo přistoupeno k postupnému předstihovému výzkumu plochy, která v rámci možností, s ohledem na bezpečnost práce, zhoršené zimní klimatické podmínky a technologické postupy stavby, pokryla postupně celou zbývající část prostoru projektovaných garáží. Výzkum byl ztížen také úrovní nivelety dochovaných archeologických situací. Ty se nacházely pod poměrně mocnými novověkými a recentními navážkami, které musely být před zahájením výzkumu strojně odtěženy. Vzhledem ke značné rozloze staveniště nebyl však tento povrch dochován ve stejné úrovni, což komplikovalo koordinaci zemních prací

stavby s potřebami archeologického výzkumu. Především díky vstřícnosti investora i provádějící firmy bylo tedy možno prozkoumat postupně jednotlivé plochy (A-E) v předpolí barokního příkopu.

V rámci plochy A bylo zkoumáno větší množství sloupových jam indikujících především ve východní části plochy četnou středověkou zástavbu v podobě dřevohliněných staveb sloupové konstrukce. Další typ zachycené dřevohliněné zástavby v tomto prostoru reprezentují drobné žlábků jako pozůstatky základových trámů rámových konstrukcí staveb.

Nejvýraznější nálezovou situací odhalenou v rámci plochy A představuje suterén dřevohliněného domu s.j. 547. Do obdélné jámy o rozměrech 6,3 x 5,1 metru ústila ve východní stěně severovýchodního kouta stupňovitá vstupní šíje o dokumentované délce cca 1,4 metru. Obvodové stěny vstupní šíje byly vyzděny konstrukcemi. Při obvodových stěnách suterénu byly zachyceny četné pozůstatky základových trámů rámové konstrukce stěn. Ze shořelých sloupů konstrukce byla získána dendrochronologická data, která ji datují do období po roce 1319. V podlaze zkoumané stavby bylo zachyceno množství sloupových a kůlových jam a žlábků, jež naznačují vnitřní členění sklepa. V severovýchodním koutě sklepa ústilo do jeho východní stěny šíjové schodiště, jímž byl přístupný loch s.j. 776. V jihovýchodním rohu sklepa byla téměř v úplnosti zachycena velká zásobní nádoba, která se sem pravděpodobně propadla z přízemí usedlosti při jejím zničovacím požáru. Při západní straně plochy A byly zachyceny i další zahloubené stavby v podobě lochů a drobných sklípků. Zkoumány byly i zásobní jámy s podhloubenými stěnami. Z výrobních objektů byla v ploše A zachycena vápenická pec s jedním tahovým kanálem, kterou můžeme datovat snad již do období kolem poloviny 13. století. Oválná vypalovací komora hloubená do sprašového podloží měla stěny zcela slinuté působením velkého žáru při provozu výrobního zařízení. Je možné, že jako předpecní jáma byla využita starší vápenická pec. V zásypech suterénu s.j. 547 byla založena základová zdiva neznámé stavby, pravděpodobně pozdně středověkého stáří. Další průběh konstrukce byl zachycen v ploše C. Jihozápadní hranu zkoumané plochy tvořil výkop příkopu bastionového opevnění města Brna ze závěru 17. století.

Plocha B byla situována v severním rohu staveniště. Mimo četné sloupové jámy naznačující i zde bohatou dřevohliněnou zástavbu spíše hospodářského charakteru byly v tomto prostoru zachyceny také žlábků indikující snad původní ohrazení dvorů. Jedním z největších překvapení byl objev středověkého příkopu, budovaného snad ve dvou fázích, o minimální šířce kolem 3 metrů. Při západním nároží plochy bylo identifikováno přerušení příkopu s množstvím sloupových jam a žlábků, jež lze snad interpretovat jako konstrukční prvky vstupu, resp. brány do ohrazeného areálu. Také v ploše B byly zachyceny zahloubené stavby – lochy se stupňovitou vstupní šíjí. Přibližně ve směru západ – východ protínal plochu další příkop, interpretovaný tentokrát jako součást švédského obléhacího systému města, konkrétně jako přibližovací zákop. V zásypech tohoto objektu se nacházelo množství předmětů související s přítomností vojska (kulky, fajfky, motyky, atd.). Stratigraficky nad švédským zákopem se nacházel negativ základového zdiva neznámé stavby. Závěr tohoto objektu můžeme hledat na ploše D. Stavbu lze snad datovat do 2. poloviny 17. století a naznačuje pravděpodobně snahu o obnovu zástavby předměstí před zřízením brněnské bastionové pevnosti. Jihozápadní linii plochy tvořila hranice barokního příkopu.

Plocha C se nacházela při jihovýchodní obvodové stěně staveniště. Nálezová situace byla zkoumána ze snížené úrovně vůči ploše A, byly proto zachyceny pouze výrazně zahloubené objekty. Nejzajímavější nálezovou situací v rámci plochy C představuje množství výrobních objektů – pecí. Šlo především o tři vápenické pece, které můžeme datovat do 13. - 14. století. Pec s.j. 770 měla vypalovací komoru o rozměrech 2,8 x 2,9 metru. Obsluhována byla dvěma tahovými kanály v jižní stěně. Pec s.j. 771 měla vypalovací komoru o rozměrech 3,15 x 3,1 metru a dva tahové kanály z jihozápadu, pec s.j. 681 pak měla komoru rozměrů 2,7 x 2,8 metru a dva tahové kanály v severozápadní stěně. Největším překvapením však byl nález cihlářské dvoukomorové pece ze 13. století, která sloužila k vypalování střešních krytin. Rošt pece, vystavěný z cihel nízkého formátu, byl založen na čtyřech cihelných pasech. V horní vypalovací komoře o rozměrech 1,7 x 1,8 metru byly zachyceny pozůstatky nevypálené vsázky střešních tašek. Pec byla obsluhována jedním konicky se rozšiřujícím topným kanálem v severní stěně. V rámci plochy C byla dále zachycena ještě jedna pec

menších rozměrů. Mimo výrobní zařízení byly v rámci plochy zkoumány dvě studny. Z plochy A pokračovalo do prostoru plochy C základové zdivo s. j. 903. Jihozápadní hranici plochy tvořil opět výkop barokního příkopu, náležející bastionovému opevnění města.

Nálezová situace plochy D byla velice podobná se situací zachycenou v sousední ploše B. Převážnou většinu zkoumaných objektů zde tvořily sloupové jámy konstrukcí dřevohliněných staveb. Výrazné byly také žlábký vymezení snad areál středověkého dvora. V superpozici jako starší byly úsekově zachyceny drobné kúlové jamky indikující snad předcházející lehký plot. Do stejné vývojové fáze jako v případě plochy B, tedy do druhé poloviny 17. Století, můžeme zařadit zachycené negativy základových zdív, tvořící v ploše D polygonální závěr stavby s vnitřními přízdními pilíři. K tomu bylo v ploše D zachyceno ještě zdivo přerušené krátkým úsekem, který můžeme interpretovat jako bránu či jednoduchý vstup do ohrazeného areálu. Jihozápadní hranici plochy tvoří opět výkop barokního příkopu.

Plochu E představovala část staveniště pod dnem barokního příkopu. Většina plochy byla zkoumána ze základové spáry stavby až po odstranění mocné navážky výplní barokního příkopu. Zkoumané nálezové situace tak představují pouze zbytky oproti původnímu terénu výrazně zahloubených objektů. Jedná se především o pozůstatky čtvercových i kruhových odpadních jímek a zásobních jam a dále o studnu s kamenným roubením. Pozůstatky středověké architektury jsou reprezentovány reliktem zděného sklepa s.j. 914. V severní části plochy byla zachycena část kontraeskarpy barokního příkopu. V jižní části příkopu nebylo vyzdění zachyceno.

Archeologický výzkum se zařadil mezi plošně největší odkryvy v rámci středověkého Brna. Umožnil v dosud nevídaném rozsahu pohled na část plochy středověkého brněnského předměstí, jeho předchozího využití, postupný vývoj v raném novověku, zánik při švédském obléhání, snad pokus o jeho obnovu v polovině 17. století a definitivní zánik předměstí způsobený výstavbou barokní fortifikace.

První sídelní využití prostoru je nutné zatím spojovat až s obdobím vzniku a existence středověkého města. Území bezprostředně sousedící na severovýchodě s opevněným areálem města sloužilo v počátečních fázích jako výrobní zázemí zásobující vznikající město stavebním materiálem. Ve čtyřech pecích zde docházelo k pálení vápna a jedna menší cihlářská pec vyráběla ploché střešní tašky. Další větší cihlářskou pec předpokládáme vzhledem k přítomnosti rozměrného hliníku v nejbližším okolí staveniště. Funkci těchto pyrotechnických zařízení předpokládáme především v průběhu 13. století. Nemůžeme však vyloučit využití některých z nich i v následujícím století.

Pravděpodobně již na konci 13. století zde vyrostla jedna z předměstských čtvrtí Brna. Osídlení bylo reprezentováno především sloupovými konstrukcemi nadzemních dřevěných nebo dřevohliněných domů, zahloubenými sklípky, lochy a suterénem, v zázemí usedlostí pak studnami, zásobními jámami, ploty atd. Předměstí bylo pravděpodobně na severní straně opevněno příkopem. Vývoj předměstí je pak dokumentován celou řadou objektů spojených se životem předměstí a procesy, které se na něm během jeho téměř čtyřsetleté existence odehrály. Mimo jiné dochází k přestavbě některých usedlostí do kamene.

Katastrofu pro vývoj předměstí představovaly vojenské operace v závěru třicetileté války. Před dvojitým švédským obléháním Brna v roce 1643 a 1645 nechalo samo město strhnout zástavbu předměstí, která by ztěžovala přehled obránců a umožňovala Švédům snazší a krytý přístup k hradbám. Na ploše staveniště se podařilo odhalit i doklady po válečném konfliktu v podobě přibližovacího příkopu obléhatelů.

Původní předpoklady o nepokračování existence předměstí musíme na základě výsledků záchranného archeologického výzkumu poopravit. Na námi zkoumané ploše se v úzkém časovém rozpětí od roku 1645 do konce 50. let 17. století rozvíjí specifická stavební činnost reprezentovaná především negativy základových zdív neznámé stavby. Stavba již nerespektuje původní osnovu středověkého předměstí, ale pravděpodobně reaguje na změněnou komunikační situaci. Zatím nemůžeme říci, zda se jedná o pokus o nové osídlení válkou zničeného předměstí, o objekty skladovacího charakteru, nebo objekty sloužící jako zázemí při výstavbě bastionového opevnění.

Polovinu stavební jámy zaujímal výkop rozměrného barokního příkopu, který byl součástí nově budované bastionové pevnosti. Ve svém základu bylo vybudováno ve 2. polovině 17. století. Dostavby a úpravy byly prováděny také v následujícím věku. Destruované a zplanýrované zbytky předměstí v předpolí příkopu byly upraveny do podoby tzv. glacis (koliště), tedy prostoru určeného k efektivnímu ostřelování z hradeb. Se zrušením opevnění ve 2. polovině 19. století souvisí převážná část novověkých navážek, vzniklá z demolicí pevnostních objektů.

V daném prostoru začaly vznikat sady již v první polovině 19. století. Roku 1864 se po definitivní demolici vnitřního bastionového opevnění začalo s výstavbou okružní třídy a park byl komponován do dnešní podoby. V rozmezí let 1958-1965 byl stavební vývoj prostoru završen výstavbou Janáčkova divadla (Holub, Kolařík 2013).

Petrov, Petráská; parc. č. 311, 316, 319, 320, 321 (akce A052/2012). Středověk, novověk. Město, hřbitov. Záchraný výzkum.

V rámci stavební akce „Komplexní regenerace historického jádra – ostatní komunikace, Úprava v prostoru areálu Petrova“ byl proveden v měsících červnu až říjnu roku 2012 záchraný archeologický výzkum. Výzkum probíhal na katastrálním území Město Brno, na parcelách č. 311, 316, 319, 320 a 321 (ulice Petráská, Petrov), částečně v areálu NKP Petrov v Brně. Probíhal na několika nespojitých plochách v převážné míře v součinnosti se stavebními pracemi, pouze v některých případech bylo přikročeno k předstihovému výzkumu.

První sledovanou plochou v rámci výzkumu byla rekonstrukce kanalizace v uličce při ulici Petráské (za budovou Moravského zemského muzea; dnes Ulička Václava Havla). Vzhledem k tomu, že výkop nové kanalizace byl v převážné části své délky veden v trase staré kanalizace, omezil se výzkum pouze na dokumentaci jeho profilů. Podařilo se doložit přítomnost výkopů středověkého i novověkého stáří nejrůznějšího účelu. Jednalo se především o odpadní jímky a objekty patrně obytného charakteru (dřevohliněné suterény nadzemních staveb, polozahloubené obytné stavby). U některých výkopů se jejich původní funkci nepodařilo zjistit. Prostor uličky byl nepochybně osídlen nejpozději na přelomu 12. a 13. století. Původně byla alespoň jeho severní část součástí městské parcely, nikoliv veřejné komunikace, jak tomu bylo v období novověku (doloženo reprezentativní kamenné dláždění). V novověku byla rovněž ulička na severní straně opatřena zděnou bránou. Výzkum zde odkryl také pozůstatky kanalizační sítě města v 19. století.

Dále byl dokumentován výkop pro novou opěrnou zeď při domě Petrov 2, kde se podařilo objasnit základové poměry pozdněgotické ohradní zdi dvora domu a zachytit rozměrný středověký objekt dokumentovaný již ve výkopu kanalizace.

Důležité poznatky přinesl výzkum především při rekonstrukci povrchu uličky při ulici Petráské (dnes Ulička Václava Havla). V jižní části se podařilo dokumentovat 16 kostrových hrobů dosud neznámého pohřebiště, které můžeme snad datovat do období 11. nebo 12. století. V hrobech orientovaných ve směru ZJZ-VSV nebyly zjištěny žádné milodary. Z odkryté situace nelze prozatím rozhodnout, zda hroby náležely k později redukovanému hřbitovu kostela sv. Petra, nebo pochází z období před výstavbou kostela, či snad nejde o část hřbitova dosud neznámé raně středověké sakrální stavby. Pohřebiště zřejmě na přelomu 12. a 13. století nebo v 1. polovině 13. století zaniklo a na jeho místě byly dokumentovány objekty představující součást dřevohliněných konstrukcí obytných nebo hospodářských staveb. Ty byly v 2. polovině 13. nebo 1. polovině 14. století nahrazeny zděnými domy, jejichž konstrukce byly v pozdním středověku a novověku využity při výstavbě biskupského paláce. V období novověku byl povrch uličky štětován kamennými valouny.

Další práce se soustředily do prostoru schodiště při domě Petrov 1 (severozápadně od domu). Schodiště bylo budováno od 16. století v několika vývojových fázích. Jako nejstarší aktivita byl dokumentován objekt zděné cihelné jímky zachycený v prostoru pozdně gotického portálu, který můžeme na základě charakteru zdiva a nálezového materiálu datovat do 16. století či již na přelom 15. a 16. století. Starší archeologické situace zde nebyly zachyceny.

Při rekonstrukci opěrné zdi za domem Biskupská 8 (na jihovýchodní straně) byla při výkopu základového pasu odkryta část západního průčelí kaple sv. Barbory, založeného do výplní dřevohliněného suterénu zaniklého ve 2. polovině 13. století.

Předstihově byl zkoumán výkop pro vodovodní šachtu před domem Petrov 1 (jihozápadně od domu). V něm se podařilo odkrýt kamenné štětování povrchu prostranství před vstupem do domu, související s jeho přestavbou v 17. století. Pod dlažbou se nacházely mohutné navážky novověkého stáří, pod nimiž byly zachyceny pozůstatky svatopetrského hřbitova (dva kostrové hroby). Ve výkopu vodovodní přípojky do šachty bylo zaznamenáno pouze skalní podloží.

Výkopem přípojky dešťové kanalizace při Biskupské ulici byl narušen sklep bývalého kapitulního hostince „U fajfky“. Konstrukci zdiva i s dochovaným sklepním okénkem můžeme na základě použitého stavebního materiálu datovat do přelomu 15. a 16. století. Uliční fronta na přelomu 19. a 20. století zbořeného domovního bloku (při brance na schodišti) byla dokumentována i při úpravě příjezdové komunikace na Petrov (Kolařík 2012).

Veselá, Panenská (akce A058/2013). Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V souvislosti s plánovanou změnou média pro centrální vytápění ve městě Brně je v současné době postupně rekonstruována celá teplovodní síť. V letních měsících roku 2013 zasáhla rekonstrukce teplovodní sítě ulice Veselá a Panenská.

Prostor rekonstruovaného parovodu se nachází v západní části centra města při východním úpatí Špilberka. Celý prostor je tvořen mírným až prudkým svahem spadajícím východním směrem přes centrum města k říčce Ponávce v prostoru dnešního Koliště.

Geologicky se jedná o oblast tvořenou v nejmladších obdobích kvartérní sprašovou návějí s navazujícím vyvinutým půdním horizontem. Dále navazují antropogenní navážky a recentní situace v podobě podkladů komunikací a vlastních komunikací. Na bázi geologického profilu lze předpokládat horniny brněnského masivu. Nadmořská výška v prostoru dokumentovaných sond se pohybuje od 218,00 po 223,00 m n. m.

Zkoumaný prostor byl od počátku spojen s historií města Brna. Nachází se v intravilánu historického jádra na úpatí Špilberka v prostoru Veselé čtvrti (quartale Letorum). V oblasti Panenské ulice se výkopové práce dotkly i prostoru brněnského středověkého opevnění. Vlastní opevnění města, budované od první poloviny 13. století, tvořila vnitřní hradební zeď zesílená hranolovými a půlválcovými věžemi, předsunutá parkánová zeď, vymežující prostor parkánu, a na ni navazující příkop.

Již od 14. století měla Panenská ulice svůj dnešní název (platea Monialium), související s nárožním „markrabským“ domem tehdy v držbě starobrněnských cisterciáků. V Panenské ulici bylo podle rejstříku z r. 1348 26 domů. Jejich vlastníci byli v opisech rejstříku zřídka uváděni a v letech r. 1346 a 1350 jsou shrnuti pod označením „pauperes de platea Monialium“. Významným vodítkem při rekonstrukci nám však zůstává i stabilní katastr z roku 1825.

Ulice Veselá (Platea Laetorum), která je zmiňována také již od 14. století, dostala svůj název zkomolením původního slova Laeti (Létové – kolonizační obyvatelé Brna) do latinského laetus (veselý, radostný). Původní středověká zástavba v dotčené oblasti pod hotelem International se vyvíjela až do 19. století, kdy byla okolo roku 1900 nahrazena novostavbou v rámci velké asanace. Veškerá zástavba tohoto prostoru pak vzala za své na přelomu 50. a 60. let 20. století.

Nálezová situace zjištěná archeologickým výzkumem v rámci dané akce nebyla složitá. Realizované výkopy zasáhly povětšinou pouze recentní závážky koryta parovodu. Nicméně i přes výrazné zastoupení recentních aktivit bylo v rámci akce dokumentováno několik pozitivních archeologických situací rozdělených pro přehlednost do tří označených sond.

V rámci sondy S1, představované obdélným výkopem na těleso parovodu, byly dokumentovány dvě konstrukce s.j. 900 a 901. Konstrukce stavěné z pálených cihel tvoří sklepní prostory domu vystavěného kolem roku 1900. Na vnitřním líci byly omítnuty.

V rámci sondy S2 byly odhaleny četné zděné konstrukce tvořící sklepní prostory domu vystavěného okolo roku 1900. Sklepy byly klenuty valenou cihelnou klenbou, zdiva byla na úrovni přízemí izolována izolační vrstvou z térového papíru. V severní stěně bylo zachyceno okno opatřené železnou mříží. V úrovni přízemí byly místnosti dlážděny betonovou dlažbou. Severně zachyceného domu se snad nacházel průjezd či průchod do dvorní části domu.

Nejstarší archeologické situace byly zachyceny v rámci sondy S3. Jednalo se o sklepní prostory domů náležejících uliční zástavbě východní strany ulice Panenská. Jako nejstarší se jeví obvodová zdiva sklepa s.j. 904, 906 a 909. Na základě makroskopického pozorování malty a charakteru zdiva můžeme výstavbu sklepa datovat na přelom 13. a 14. století. Původně plochostropý prostor byl v průběhu pozdního středověku zaklenut klenbou s.j. 905. Jižně ležící konstrukce s.j. 907 představuje základové zdivo domu sousední parcely, stejně tak jako severně ležící konstrukce s.j. 903. Na jejím vnitřním líci byl pozorován náběh vynášecího pasu s.j. 902 dokládající, že se jednalo o podsklepený dům. Celá situace byla založena do staršího rozměrného výkopu (výplně s.j. 100 - 102), snad sklepa dřevohliněného domu. Přítomnost starší dřevohliněné zástavby indikuje také uložení s.j. 104 tvořená převážně zlomky vypálených mazanic. V jižní části sondy S3 byla zachycena základová zdiva související s dnes snesenými budovami „markraběcího“ domu (Holub 2013c).

K. ú. Staré Brno

Kopečná 9, parc. č. 1253 (akce A003/2013). Novověk. Město. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Bytový dům Kopečná 9“ v Brně. Terénní část proběhla od 14. 3. do 31. 5. 2013.

Archeologický výzkum potvrdil prvotní domněnku, že antropogenní součást terénu byla na předmětné parcele zničena již v minulosti. Při ulici Kopečné byl terén snížený dokonce přibližně o 3 m. Tomuto odtěžení terénu lze přisoudit zničení veškerých středověkých a novověkých antropogenních aktivit, které byly na parcele přítomny. Archeologickému výzkumu se tudíž nepodařilo dokumentovat žádné výraznější situace. Absentovaly rovněž movité nálezy (např. zlomky keramických nádob). Těžené souvrství lze zařadit do kategorie geologického podloží. Dno stavební jámy (197,14 m n. m.) zasahovalo svrchní část říční štěrkopískové terasy. Na ni nasedaly náplavové vrstvy a uloženiny, které je možné spojovat s posuny terénu na svahu Petrova („svahoviny“). Velkou část vrstev lze spojovat s akumulací činností na dně koryta vodoteče. Jednalo se zřejmě o vedlejší rameno řeky Svratky, které bylo od středověku využito jako mlýnský náhon. Dendrochronologické vzorky z dřevěných prvků (části stromů), které byly v těchto vrstvách hojně zastoupeny, se nepodařilo datovat (Černá, Zúbek 2013c).

Kopečná 40/ Studánka 3, parc. č. 1149/3 (akce A037/2013). Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Bytový dům Kopečná-Studánka“. Hlavní část terénního výzkumu se uskutečnila v listopadu a prosinci 2013.

Dokumentován byl vývoj středověké a novověké zástavby předmětné parcely. Přítomny byly zahloubené části staveb, suterény, do podloží ražené sklepy, zásobní jámy a odpadní jímky. Ve starším období náležely objekty k dřevohliněné zástavbě. Se zděnými konstrukcemi lze počítat až v období novověku. Z této éry také pocházela odhalená studna. Výzkumem byl získán pouze skromný soubor nálezů. Vyzdvihnout lze středověký kostěný hřeben (Zúbek 2013a).

Křížová ulice, parc. č. 934/1 (akce A052/2013). Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V souvislosti s opravou inženýrské sítě byl 3. 7. 2013 ve vozovce při severovýchodním nároží domu Křížová 4 v Brně vyhlouben drobný výkop (rozměry 2,60 x 1,40 m, maximální hloubka 1,20 m - úroveň 201,35 m n. m.).

Většina archeologických situací byla v jeho prostoru zničena již v minulosti výkopy inženýrských sítí. Geologického podloží nebylo dosaženo. Na dně výkopu byla zaznamenána vrstvička okrové hlíny s udusaným povrchem. Lze ji považovat za komunikační (podlahovou) úroveň v blíže neurčené stavbě. Získány z ní byly dva drobné zlomky keramických nádob, které lze datovat do období středověku. Tato úroveň byla překryta vrstvou komunikačně odpadního charakteru. Následovala komunikačně odpadní vrstvička. Na ní byla uložena destrukční vrstva o síle 0,35 m, která pocházela z dřevohliněné konstrukce blíže neurčené stavby. Překrývala ji vrstva uhlíkatého prachu o síle 0,30 m. Je otázkou, zda jde o destrukční planýrku stejné stavby, nebo jejího následovníka. Na ní ležely již jen podkladové vrstvy a povrchová úprava komunikace. Povrch zachovalého archeologického terénu dosahoval úrovně 202,10 m n. m. Další mobiliář nebyl získán. (Černá, Zúbek 2013a)

Pekařská; parc. č. 958/1 (akce A083/2013). Středověk (?), novověk. Předměstí, klášter (komenda), hřbitov (?), vodní dílo, komunikace. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán akcí „Sanace podzemí HJmB-ul. Pekařská, úsek Pekařská o. č. 72-o.č. 61“ (parc. č. 958/1). Terénní část výzkumu proběhla v říjnu a listopadu 2013.

Sledovaný prostor se nachází na katastrálním území Staré Brno, v západní části Pekařské ulice (parc. č. 958/1), mezi domy č. o. 61 a 74. Z hlediska historického byl prostor od vrcholného středověku součástí tzv. Křížovnického území (Křížová) v dolní (západní) části Pekařské ulice. V bezprostředním sousedství stával ve středověku a raném novověku severním směrem kostel sv. Jana Křtitele a jižním komenda a špitál řádu johanitů. Protékal tudy až do 19. století svratecký mlýnský náhon.

Geomorfologicky se dnes zkoumaný prostor nachází v nadmořské výšce 203,00-205,00 m n. m., na mírném svahu, který pozvolna klesá jihozápadním směrem od úpatí Špilberku do inundace Svratky. Geologické podloží je v západní části tvořeno náplavovým souvrstvím, které zřejmě vzniklo akumulací činností vedlejšího ramene řeky Svratky, jež bylo později využito jako mlýnský náhon. Představují ho písčité až hlinitopísčité sedimenty. Ve zvýšené východní části směrem do svahu jde o sprašové hlíny.

Pekařská ulice byla od raného středověku součástí základní komunikace v brněnském prostoru, která sem směřovala od brodu na Starém Brně v trase dnešní Křížové ulice. Její trasa byla dána přírodními podmínkami. Vyhýbala se bažinatému terénu v místech pozdější Hybešovy ulice a příkrým srázům Petrova a Špilberku. Po založení středověkého města Brna toto spojení fungovalo nadále jako spojnice města a řady církevních institucí v prostoru Pekařské ulice a Starého Brna a rovněž jako součást významné obchodní cesty. V prostoru celé Pekařské ulice se ve středověku vyvinuly velmi složité majetkoprávní vztahy, neboť se při jednotlivých kostelech a kláštorech se zde vyčlenily samostatné správní jednotky. Západní část dnešní Pekařské ulice od starobrněnského kláštera po západní okraj areálu kláštera dominikánek u sv. Anny se jmenovala Křížovnická (později Křížová, dnešní Křížová ulice je k ní kolmá a leží na původním katastru Starého Brna) a tvořila samostatný johanitský statek – Kreutzhof, Křížovnické Území, později katastr Křížová.

Osídlení podél Pekařské ulice existovalo již před lokací města, tedy před 1. třetinou 13. století. Podél dolní části dnešní Pekařské ulice vznikla před rokem 1243 při špitále sv. Ducha, založeném roku 1238 měšťanem Rudgerem a jeho ženou Hodavou, po fundátorově vstupu do řádu sv. Jana Křtitele Jeruzalémského, johanitská komenda. Cesta dělila komendu na dvě části. Špitál stál na jižní straně ulice těsně při mostu přes mlýnský náhon z jeho východní strany. Dále k východu, směrem k městu, byla postavena vlastní johanitská komenda s hospodářským traktem (vlastní curia). Kostel sv. Jana Křtitele s hřbitovem stál naproti, při severní straně Pekařské ulice (na místě domů č. o. 78 a 80) a vznikl

pravděpodobně také v letech 1238-1243. Někde v blízkosti stála pravděpodobně i hospoda vyňatá z pravomoci hradeckých úředníků a brněnských měšťanů, kterou markrabě Přemysl (pozdější český král Přemysl Otakar II.) daroval roku 1251 johanitům. V průběhu 14. a v 15. století získala na činnost špitálu určující vliv brněnská městská rada. Komenda v 15. století spíše živořila a ztratila mnoho statků. Městská rada roku 1481 zabrala špitál, který vrátila až roku 1497. V letech 1520-1600 dali johanité Křížovou ulici do zástavy městu. Nepříznivě se na předměstí projevovaly válečné konflikty. Husitské období vlastní areál komendy přečkal díky spjatosti s blízkým městem. Poškozen však musel být při dvojitým obléhání Špilberku za česko – uherských válek (1467 a 1468/9). Zdaleka nejvíce byl areál poškozen v roce 1645 během švédského obléhání Brna. Vyhořel i špitální kostel. Komenda se změnila na pouhý johanitský velkostatek. V letech 1624-1660 spravoval kostel farář od sv. Jakuba. Roku 1760 byl sice znovu zaklenut a postupně rekonstruován, za josefínských reforem však byl v roce 1784 definitivně zrušen. Johanitský velkostatek začal rozprodávat či pronajímat své části. Roku 1802 prodal kostel sv. Jana Křtitele ševci Taslovi, který koupil také křížovnickou hospodu při kapli. Ten kostel přeměnil na stáje pro koně a později zde vznikl pivovar U bílého kříže. Budovy komendy prodal řád roku 1900 zemskému výboru na rozšíření areálu nemocnice u sv. Anny. Zbourány byly v roce 1910 (Kuča 2000).

Celkem bylo položeno, respektive dokumentováno 6 průzkumných šachtic (A4, B6, C4, D4, E4, F4), rozmístěných v západovýchodní linii, v západní části Pekařské ulice, při jižním i severním okraji vozovky (mezi domy č. o. 61 až 74). Sonda C4 byla s ohledem na přítomnost inženýrských sítí zrušena v úrovni prvního postupu těžby, v rámci recentních výplní a navážek. Sondy prováděla kvalifikovaná stavební firma. Těžba terénu byla dohledována archeologickým specialistou. Průběžně byly dokumentovány odkryté profily, popřípadě v ploše odkryté archeologické situace.

Od počátků města Brna se jednalo o důležitou komunikační osu daného prostoru. Spojovala vlastní město s osídlením na Starém Brně. Ve středověku zkoumaná partie probíhala kolem špitálu a komendy johanitů (dnes areál Fakultní nemocnice u sv. Anny) a kostela sv. Jana Křtitele se hřbitovem (založeny na přelomu 30. a 40. let 13. století). Pekařská ulice ve zkoumané partii mírně stoupá směrem k východu. Stávající povrch komunikace se pohybuje od 203,23 m n. m. (sonda F4) do 205,08 m n. m. (sonda B6). Původní výškový rozdíl byl na základě zjištění výzkumu přibližně dvojnásobný.

Archeologický výzkum nedosáhl ani v jedné ze sond geologického podloží. V sondách B6 (201,86 m n. m.), D4 (201,70 m n. m.) a F4 (200,05 m n. m.) se na dně objevila podzemní voda. Minimálně v případě sond B6 a D4 se pravděpodobně jednalo pouze o průsak povrchové vody nebo vody z havarijních inženýrských sítí.

V sondě A4 výzkum odkryl část přízemní místnosti objektu náležejícího areálu komendy johanitů. Vzhledem k přítomnosti kamenné valounové dlažby můžeme uvažovat, že se sonda nacházela v průjezdu do dvora, případně v některé z prostor hospodářské části komendy. Celou situaci datujeme na základě informací ze sousedních sond a výzkumů do raného novověku, s ohledem na dendrodata spíše až za polovinu 17. století (Černá, Zúbek 2011; sonda J6). S úrovní povrchu dlažby s. j. 901 (201,80 m n. m.) souvisí pravděpodobně dlažby s. j. 907 v sondě B6 (202,50 m n. m.) a s. j. 903 v sondě D4 (201,75 m n. m.). Terén Pekařské ulice byl v jednorázových akcích postupně navyšován tak, že zkoumané přízemí prostory sondy A4 se nejpozději v průběhu 19. století ocitly částečně nebo zcela pod úrovní okolního terénu. Ve východní části (A4, B6) za poměrně krátkou dobu (cca 300 let) narostl terén o 3,2 metru na jižní, resp. 2,40 metru na severní straně ulice. Poměrně značný výškový rozdíl mezi severní a jižní stranou v této oblasti odpovídá informacím o příčném profilu Pekařské ulice ještě v 19. století na ikonografických pramenech.

Výzkumu situací z období středověku zabránily terénní podmínky (především podzemní voda). Existence komunikace nejpozději v 1. polovině 13. století přitom jednoznačně dokládá přítomnost několika církevních staveb z tohoto období. Na základě informací z okolních výzkumů si můžeme klást otázkou, zda nemohly být případně starší situace odstraněny při terénních úpravách (Černá, Zúbek 2011).

V sondách B6 a D4 byl zachycen průběh kanalizační stoky, která byla vybudována až po navýšení terénu přibližně na dnešní úroveň snad někdy koncem 19. století. V sondě D4

byl rovněž zachycen původní březovský vodovod z roku 1913, jehož havárie v roce 1976 s největší pravděpodobností způsobila tragický propad nástupního ostrůvku před průčelím Fakultní nemocnice u sv. Anny. Sonda F4 položená do prostoru mlýnského náhonu odкрыla především jeho závážky z konce 19. století. Pouze na dně sondy byly dokumentovány i funkční výplně tohoto významného vodního prvku Starého Brna (Kolařík 2013a).

Pekařská ulice 53, parc. č. 1752/1, 1752/2 (akce A036/2012). Středověk, novověk. Město, klášter. Záchranný výzkum.

Výzkum byl vyvolán II. etapou výstavby Mezinárodního centra klinického výzkumu (International Clinical Research Center – ICRC) v prostoru Fakultní nemocnice u sv. Anny. Terénní část započala 20. 4. 2012 a ukončena byla 31. 5. 2013. O první fázi výzkumu, která se uskutečnila v roce 2012, byla podána stručná zpráva již dříve (Holub a kol. 2009).

Archeologický výzkum dokumentoval složení terénu v prostoru stavenišť od stávající úrovně (v průměru 202,50 m n. m.) do hloubky 5,30 m (197,20 m n. m.). Spodní část dokumentovaného souvrství byla tvořena náplavovými vrstvami (cca 3 m), svrchní uloženinami antropogenního původu (cca 2 m). V náplavovém souvrství byly patrné tři základní úrovně. Nejstarší byla tvořena rezavě okrovým pískem, její povrch dosahoval 198,00 m n. m. Na ni dosedala vrstva tmavě modro šedé písčité hlíny až hlinitého písku, dosahující úrovně 198,80 m n. m. Následovalo souvrství tvořené hnědošedou písčitou hlínou. Obsahovalo možnou (uhlíky, zvířecí kosti, zlomky vypálené hlíny/mazanice?), ale také zcela jednoznačnou (keramické fragmenty) antropogenní příměs. Zčásti samozřejmě asi byla již původní příměsí uloženou společně se sedimenty, zčásti však zřejmě byla výsledkem dodatečného „zkulturnění“ vrstev lidskou činností přímo na lokalitě (zemědělství? apod.). Obecnou byla tendence, že příměsí ubývalo s rostoucí hloubkou. Svrchní část poskytla keramické zlomky datované do středověku (cca 14. – 15. století) a novověku.

Při porovnání výsledků v jednotlivých sondách je možné vyslovit domněnku, že prostor při sondě S1 mohl být ve středověku mírně vyvýšen a další náplavová akumulace se ho již nedotkla. Nejsvrchnější část náplav zde již projevovala znaky proměny v „klasický půdní horizont“ a obsahovala pouze zlomky středověké keramiky. Ve stejné úrovni (povrch 200,60 m n. m.) byl v sondách S2 a především S3 nacházen novověký keramický materiál a charakter vrstev nebyl výrazněji odlišný od zbytku náplavového souvrství, ale zřejmě se alespoň z části jednalo spíše o navážky. Dále se terén zvyšoval navážkovou činností. Během novověku dosáhl jeho povrch úrovně 201,20 m n. m. Je otázkou, zda šlo o jednorázovou záležitost, či byl terén navyšován postupně. Většina uloženin svým charakterem nevyučovala své využití k zahradním či zemědělským účelům. Během 19. století narostl terén na úroveň 201,80 m n. m. Navýšení na povrch, ze kterého byla zahájena stavební činnost (202,50 – 204,00 m n. m.), se uskutečnilo až ve 20. století.

Antropogenní činnost se v dokumentovaných sondách neprojevovala jen „zkulturněním“ náplavového souvrství a navážkami, ale byly zaznamenány také výkopové aktivity. Do období středověku lze ovšem pouze s otazníkem zařadit jednu jámu neznámé funkce. Jako novověké (zřejmě 18. století) byly určeny dva liniové výkopy, zřejmě příkopy, jejichž přesný účel však nebyl objasněn. Probíhaly ve směru J-S. Teoreticky je možné, že vznikly až v 19. století. Rozhodně však byly v tomto období (zřejmě na samém počátku věku) zasypány. Obdobné je to rovněž s datací jedné jámy neznámé funkce. Podobný charakter jako jmenované příkopy měl další liniový výkop, jeho zásypy však obsahovaly materiál datovatelný do 19. – 20. století. Z dalších aktivit se podařilo v sondách S4 a S5 zachytit pozůstatky základových zdí a suterénních prostor, souvisejících s někdejší klášterem dominikánek. Datovat je lze do období novověku. V 19. století byla vybudována stavba, jejíž segment zachytila sonda S1. Je zanesena na plánech z počátku 20. století. V tomto století byla vybudována nemocniční budova B. V její těsné blízkosti byly nalezeny relikty betonových protiletectvých krytů, jejichž budování lze zřejmě spojovat s druhou světovou válkou (Černá, Zůbek 2013d).

Poříčí 7, parc. č. 1682 (A077/2013). Novověk. Město. Záchranný výzkum.

V souvislosti se zemními pracemi v rámci akce „Realizace stavebních úprav v rámci vytvoření bezbariérových přístupů do objektů a uvnitř objektů vybraných fakult a zařízení MU“ se v květnu 2013 uskutečnil záchranný archeologický výzkum. Výzkum formou dohledu nad zemními pracemi realizovala společnost Archaia Brno, o.p.s.

Geomorfologicky se lokalita nachází na levobřeží Svatky na břehu, který byl nově vytvořen regulací koryta řeky po polovině 19. století (Kuča 2000). Lokalita leží v katastrálním území Brno, Staré Brno na parcele č. 1682. Podloží zde tvoří náplavové hlíny. Vlastní výzkum probíhal v SZ koutě dvora areálu, při ulici Ypsilantiho.

Ve sledovaném prostoru a jeho nejbližším okolí se uskutečnilo větší množství archeologických výzkumů různého rozsahu (Merta 2012), některé z nich doložily takřka kontinuální osídlení s počátky od 11. století (Cejnková, Loskotová 1993; Jordánková, Loskotová 2006; Procházka, Wihoda, Zapletalová 2011).

V rámci archeologického dohledu byly sledovány výkopy pro základy. Výkopy nedosáhly archeologických terénů. Pohybovaly se v celém rozsahu v navážkách (max. hloubka 2.5 m), respektive v terénu upraveném v souvislosti s regulací toku Svatky v 50. letech 19. století. Nejvýznamnějším prvkem, který určoval možnosti antropogenních aktivit, byla v tomto prostoru Svatka. Její regulace v polovině 19. století pak zřejmě zničila všechny archeologizované stopy lidské činnosti ve svém nejbližším okolí, případně došlo k jejich masivnímu převrstvení (Merta 2013c).

Ypsilantiho ulice, parc. č. 1685 (akce A014/2013). Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Brno, Ypsilantiho – oprava havárie kanalizace“. Terénní část výzkumu se uskutečnila během jarních a letních měsíců roku 2013.

V trase sledovaného výkopu byla drtivá většina archeologických terénů zničena již v minulosti při instalaci předchůdců nově pokládaných trativodů. Podrobněji byly dokumentovány dva vybrané profily v jižním úseku výkopu kanalizace. Přibližně v hloubce 3,50 m (198,95 m n. m.) se nacházel povrch šterkové vrstvy, která představovala někdejší říční terasu Svatky. Následovalo souvrství, které sestávalo z jemnozrnnějších písčitých uloženin. Dosahovalo mocnosti 1,50 m a makroskopicky se dalo rozčlenit na 6 dílčích jednotek. Souvrství lze označit za výsledek akumulace sedimentace řeky. Je otázkou, zda se tato činnost podílela také na vzniku následujících vrstev. Představovaly je barevně tmavší vrstvy šedých a hnědých odstínů. Ve spodních partiích by je bylo možné označit za půdní horizont částečně „zkulturněný“ lidskou činností. Vrstvy totiž obsahovaly nahodilou příměs antropogenního původu. Představovaly ji drobné („omleté“) zlomky keramických nádob. Není však vyloučeno, že se v případě náplavového původu vrstev tato příměs mohla dostat na místo společně s uloženým sedimentem. Datování zlomků bylo problematické, mohly mít pravěký či raně středověký původ. Do období 11. – 12. století je možné zařadit větší zdobený keramický fragment, který byl ovšem nalezen v nestratifikované poloze jako součást zásypu někdejšího výkopu kanalizace (Černá, Zůbek 2013b).

K. ú. Štýřice**Vídeňská 6 - 8, parc. č. 687/1, 688/1, 688/2, 688/3, 688/4, 688/5, 690 (akce A113/2012). Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.**

Archeologický výzkum byl vyvolán chystanou výstavbou polyfunkčního objektu na parcelách někdejších domů Vídeňské 6 a 8. První (předstihová) část výzkumu proběhla v dubnu až červnu 2013. Druhá etapa by se měla uskutečnit v roce 2014.

Archeologický výzkum dokumentoval několik zahloubených aktivit z období 10. – 12. století. Nejvýraznější z nich byl příkop, kterému je při jeho parametrech možné přisoudit fortifikační funkci. Dále lze jmenovat dvě pece, zřejmě související s nějakým potravinářským procesem. Pro období 13. – 20. století výzkum doložil postupný vývoj zástavby předmětných

parcel. Zachovány byly většinou jen zahloubené aktivity. Výrazné byly především suterény dřevohliněných staveb, do podloží ražené sklepy, zásobní jámy a řada jam neznámé funkce – často snad hliníků. První zděný sklep lze klást snad do závěru středověku. Využit a rozšířen byl v 19. století (Zúbek 2013b).

K. ú. Trnitá

Dornych, parc. č. 725 (akce A041/2013). Středověk, novověk. Předměstí. Zjišťovací výzkum.

Zjišťovací archeologický výzkum byl realizován v souvislosti s plánovanou výstavbou objektu DORN v ulici Dornych v Brně.

Plocha výzkumu se nachází v ploché říční nivě při soutoku Ponávky a tzv. Svrateckého a Svitavského náhonu, které jsou patrně bývalými říčními rameny. V současné době se jedná o nezastavěné území v cípu sevřeném ulicemi Dornych a Plotní.

Hydrogeologická situace daného území v minulosti je velice složitá a v současné době ji lze postihnout pouze v hrubé kostře. Jedná se o v minulosti periodicky zaplavované nivní území tvořené toky a vedlejšími rameny tří řek. Osu území tvoří tok Ponávky, který se v prostoru Dornychu v minulosti stékal s tzv. Svrateckým a Svitavským náhonem. U obou těchto děl je na místě se domnívat, že jejich základ je položen v přírodní podobě zaniklých říčních ramen Svatky a Svitavy.

V rámci skladby geologického podloží je toto tvořeno především mladými nivními sedimenty naléhajícími na písčité a štěrkopísčité fluviální horizonty. Lokálně jsou v nivě patrná mírně vyvýšená území vhodná pro osídlení. Lokalizace těchto „ostrovů“ je však v současné době, kdy je celý prostor dorovnaný do jednotné výšky mocnou vrstvou novověkých a recentních navážek, poměrně složitá. Budoucí rozřešení této situace tak mohou přinést pouze realizované archeologické a geologické výzkumy na ploše četných stavenišť v dané oblasti. Nadmořská výška povrchu zkoumaného území se pohybuje okolo 199,60 m. n. m.

Archeologicky jde o terén velice proměnlivý s lokálně doloženým osídlením od pozdní doby kamenné – eneolitu. Z archeologických výzkumů realizovaných severně od budoucího staveniště jsou známy četné stopy osídlení doby bronzové, doby železné a raného středověku. Celá stratigrafická sekvence je uzavřena antropogenním terénním nárůstem náležejícím období vrcholného středověku a novověku.

Ulice Dornych převzala starý název bývalé předměstské obce, připojené k Brnu v roce 1850 (Flodrová 1997, 57). Půda podél Svrateckého náhonu od dnešní Přízovy ulice patřila ještě před vznikem Brna panovníkovi, který později přenechal většinu pozemků nejmenovanému brněnskému měšťanovi, který zřídil na soutoku náhonu s Ponávkou mlýn zvaný Dornych. Jméno je odvozeno od německého názvu pro trní. U mlýna vznikla stejnojmenná ves, spravovaná vlastním rychtářem, která nepodléhala pravomoci městské jurisdikce. Nejstarší konkrétní zmínky o dané oblasti máme z počátku 14. století, kdy roku 1304 přikoupili Reynher, Aparad a Cyno z Florencie ke svým statkům ještě mlýn na řece Svatce s vesnicí „Dorneho, která se rozkládá u samotného mlýna“ od brněnského měšťana Heiniga. Nejstarší části dnešní ulice Dornych a jejího okolí byly tak zcela jistě osídleny již v průběhu 13. století. Roku 1375 koupil majetek na Dornychu a Trnité markrabě Jan Jindřich a celý jej daroval nově založenému klášteru v Králově Poli.

Po husitských válkách koupili mlýn augustiniáni od sv. Tomáše a Dornych se od té doby dělil mezi dvě vrchnosti. Roku 1850 byl Dornych připojen k Brnu. Archeologicky zatím nebyla tato osada dosud zachycena. V roce 1784 tvořilo vlastní Dornych jen šest domů, jeho středověký rozsah, pravděpodobně větší, není však dosud znám (Kuča 2000, 340). Z výše uvedeného vyplývá, že území stavenišť se nachází v archeologicky poměrně složitém terénu s bohatou historií. I když se známé pravěké osídlení prozatím koncentruje spíše severněji od sledované lokality, nemůžeme jeho rozsah jižním směrem k zájmovému území v současné době přesně vymežit. V rámci realizace archeologického výzkumu však musíme také počítat s dochováním archeologických situací souvisejících s předměstskou vsí Dornych, která vznikla již v průběhu 13. století a jejíž osídlení trvá kontinuálně dodnes.

Ulice Plotní vznikla v 19. století. Původně však nebyla tvořena zástavbou, ale jak samotný název naznačuje, vedla mezi ploty zahrad domů na Dornychu i na ulici Trnité (Flodrová 1997, 182).

V červnu 2013 byly v ploše budoucího staveniště položeny dvě mechanizací hloubené sondy o rozměru cca 10 x 5 metrů. Sonda S1 byla položena na severní hranici budoucí stavební jámy do prostoru těsně přiléhajícího k ulici Dornych. Z terénní nálezové situace vyplývá, že oblast sondy S1 byla v minulosti osídlena. Lidské aktivity dokládají kromě nálezů keramiky i sporé objekty (např. sloupová jáma s.j. 500). Geologicky je v rámci sondy S1 postižitelná říční terasa s povrchem zachyceným na niveletě cca 197,10 m. n. m. Ta v tomto místě tvoří pravděpodobně vůči říční nivě mírně vyvýšený prostor vhodný k historickému osídlení. Doloženo bylo osídlení pravěké i středověké. Vrstva obsahující pravěké nálezy (s.j. 107=129) se nacházela na niveletě cca 197,50 m. n. m. Vrstva s obsahem vrcholně středověké keramiky (s.j. 105=127) pak na niveletě cca 198,00 m. n. m. V rámci sondy S2 nebylo zachyceno tak výrazné osídlení jako v případě sondy S1. Stěžejní část nálezového fondu zde spadá do období 18. - 19. století. Říční terasa srovnatelná se situací v sondě S1 nebyla zachycena ani na niveletě 196,70 m. n. m. Sporé nálezy středověké a pravěké keramiky lze přičíst fluvialní činnosti v dané oblasti (Holub 2013b).

Na základě výsledků zjišťovacího výzkumu bylo v září 2013 přistoupeno k plošnějšímu odkryvu v oblasti při ulici Dornych (viz dále).

Dornych 38, parc. č. 725/1 (akce A072/2013). Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán chystanou výstavbou polyfunkčního domu DORN. Předmětem objednaného výzkumu byla exkavace a dokumentace archeologických památek ohrožených zemními pracemi stavby v prostoru, ve kterém byla sondami prokázána přítomnost pravěkých a středověkých situací (viz předchozí).

Archeologický výzkum ověřil podmínky nejsvrchnější úrovně geologického podloží. V nejhlubší dosažené úrovni dosáhl povrchu, který byl tvořen rezavě šedým hrubým pískem, oblázky a valouny. Pravděpodobně jde o geologicky velmi mladou říční terasu. Na její povrch nasedala vrstva o síle cca 0,15 m, kterou lze interpretovat jako náplavový sediment. Měla výrazně jemnozrnnější charakter, tvořena byla hlavně šedým (místy okrovým či rezavým) hlinitým pískem. Následovala tmavá vrstva, která snad vznikla sedimentační činností, za přispění půdotvorných procesů a snad mohla být využívána („zkulturňována“ – zemědělství apod.) lidskou populací pravěké éry. Na tuto uloženinu dosedalo makroskopicky odlišné souvrství, které bylo tvořeno hlavně šedou písčitou hlínou až hlinitým pískem. Souvrství se jeví jako jednolitě bez patrných výraznějších úrovní. Při exkavaci bylo mechanicky členěno na několik úrovní. Souvrství obsahovalo zlomky zvířecích kostí, keramických a skleněných nádob a kovových předmětů (především železných). Jasně patrná byla tendence ve zvyšování četnosti nálezů směrem ke svrchním partiím souvrství. Dolní část byla nálezově velice chudá. Většinu získaného keramického materiálu lze klást do vrcholného středověku (14. – 15. století), směrem k povrchu přibývá nálezů z období novověku. Velká část souvrství s novověkými nálezy byla odstraněna mechanizací, poněvadž bylo snahou započít exkavaci až z úrovně středověkého povrchu (cca 198,00 m n. m.).

Původ souvrství snad lze hledat opět v náplavové činnosti, zřejmě však již během historického období. Území se stále nacházelo v inundační zóně vodotečí. Terén tak mohl stále narůstat akumulací a sedimentační činností v době záplav. V nejstarším období snad nemuselo docházet k intenzivnímu využívání prostoru lidskou populací k takovým aktivitám, aby tyto výrazně obohatily nálezový fond uložený v půdě. Později v období 14. a 15. století se však již kvantita nálezového fondu zvyšuje. Není sice vyloučeno, že i v této době dochází k zaplavování území a část materiálu tudíž mohla být přinesena a uložena společně se sedimentem transportovaným proudem řeky. Pravděpodobnější se však jeví interpretace, že prostor je již intenzivněji využíván člověkem a získané nálezy souvisejí s jeho činností. Výzkum nezachytil žádné zahloubené ani povrchové situace (např. odpadní jámy, studny, pozůstatky obydlí, výrobní činnosti apod.), které by mohly být datovány do středověkého

období. Při malé rozloze zkoumané plochy nemusí být vyloučeno, že se jedná o nezastavěný prostor v těsné blízkosti zástavby osady Dornych (první zmínka roku 1304). Spíše však šlo o součást širšího zázemí vesnice (polnosti). Nálezy se do prostoru dostaly asi v souvislosti s hospodářskými (zemědělskými) aktivitami. V tomto ohledu je možné, že původní středověký povrch mohl dosahovat vyšší úrovně než uvedených 198,00 m n. m. Novověké nálezy se mohly do hlubších partií dostat prostřednictvím orby.

Pro novověké období (snad ovšem až jeho mladší fázi) lze počítat s alespoň dílčí zástavbou prostoru. S ní lze spojovat reliкty základových zdív blíže neurčené stavby či staveb, dokumentované při východní hranici zkoumané plochy. Svůj původ mohou mít v novověku také části asanované zástavby, jejíž reliкty výzkum rovněž zachytil. V době 19. a 20. století byla zkoumaná plocha součástí dvorní partie domu, který stával při jižní linii ulice Dornych. Obecně do období novověku až 19., případně až 20. století lze začlenit dvě výkopové aktivity neznámé funkce a studnu, ze které však byl zachycen pouze segment jejího kamenného roubení při jižní hranici zkoumané plochy (Černá, Zůbek 2013f).

K. ú. Veverí

Cihlářská parc. č. 1215 (akce A026/2013). Středověk, novověk. Předměstí. Záchranný výzkum.

V souvislosti s výstavbou objektu v ulici Cihlářská 6 byl v měsíci únoru 2013 realizován záchranný archeologický výzkum.

Cihlářská ulice se nachází severně historického jádra města a tvoří v půdoryse velmi výraznou úhlopříčnou dominantu jinak pravoúhle rozparcelované části města. Zkoumaná lokalita se nachází na mírném východním svahu spadajícím k toku říčky Ponávky v prostoru Lužáneckého parku. Geologické podloží je tvořeno kvartérní sprašovou návějí a naléhajícím půdním pokryvem v podobě vyvinutého holocenního půdního typu. Zkoumaná plocha se nachází na katastru bývalého středověkého brněnského předměstí, tzv. Nové ulice (později Velká Nová ulice, Grosse Neugasse, dnešní Lidická). Ta vznikla patrně již ve 13. století usazováním brněnských měšťanů na královské půdě severně od osídlení před Běhounskou bránou.

Archeologický výzkum dokumentoval v prostoru staveniště situaci geologického podloží, jež je tvořeno sprašovou návějí s naléhajícím holocenním půdním typem. To bylo patrné především na severním řezu stavební jámou.

Přibližně ve středu dotčené plochy byl archeologickým výzkumem zjištěn do sprašového podloží (s.j. 100) zahluubený objekt, vyplněný uloženinou s.j. 101. Ze zásypu objektu byly získány keramické zlomky dovolující datovat zánik objektu do 18. století (Holub 2013a).

Citovaná literatura, prameny, nálezové zprávy a terénní dokumentace:

- Borský, P. 2005: Farní budova čp. 268 (k.ú. Brno-město) na Petrově č. 9. Stavebněhistorická dokumentace k zástavbě Biskupské ulice. Brno. Nepublikovaný rukopis. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Cejnková, D., Loskotová, I. 1993: Archeologické výzkumy na Starém Brně. Brno v minulosti a dnes, 23-28.
- Čáda, F. 1950: Rekonstrukční mapy města Brna. Brno.
- Černá, L., Zůbek, A. 2011: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Sanace podzemí HJmB-ZAV-blok 88, 91 a 92“ ul. Pekařská v Brně. Rukopis nálezové zprávy č.j. 22/10. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Černá, L., Zůbek, A. 2013a: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při akci „Brno – Křížová ulice oprava inženýrské sítě“. Rukopis nálezové zprávy č.j. 35/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Černá, L., Zůbek, A. 2013b: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při akci „Brno, Ypsilantiho, oprava havárie kanalizace“. Rukopis nálezové zprávy č.j. 34/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Černá, L., Zůbek, A. 2013c: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Bytový dům Kopečná 9, Brno“. Rukopis nálezové zprávy č.j. 33/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Černá, L., Zůbek, A. 2013d: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně – stavba ICRC – 2. etapa“. Rukopis nálezové zprávy č.j. 23/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Černá, L., Zůbek, A. 2013e: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „JAMU – Stavební úpravy sklepních prostor objektu Komenského náměstí 609/6, Brno“. Rukopis nálezové zprávy č.j. 7/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Černá, L., Zůbek, A. 2013f: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu v místě uvažované výstavby polyfunkčního domu DORN (parc. č. 725/1 v k.ú. Trnitá). Brno – Dornych 38. Rukopis nálezové zprávy č.j. 25/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Emödiová, R. 1983: Historický vývoj zeleně v městě Brně. Brno.
- Flodrová, M. 1997: Brněnské ulice a vývoj jejich názvů od 13. století po dnešek. Brno.
- Holub, P. 2013a: Brno, Cihlářská 6. Rukopis nálezové zprávy č.j. 16/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Holub, P. 2013b: Brno, Plotní – Dornych. DORN – polyfunkční objekt. Rukopis nálezové zprávy č.j. 19/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Holub, P. 2013c: Brno, ulice Veselá a Panenská. Rekonstrukce parovodu. Rukopis nálezové zprávy č.j. 23/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Holub, P. 2014: Brno – Královo Pole, Božetěchova 13. Bytový dům Kadetka. Rukopis nálezové zprávy č.j. 01/14. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Holub, P., Kolařík, V. 2013: Brno. Parkovací garáže u Janáčkova divadla v Brně. Rukopis nálezové zprávy č.j. 28/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Holub, P., Kolařík, V., Kováčik, P., Merta, D., Peška, M., Procházka, R., Zapletalová, D., Zůbek, A. 2003: Systematický archeologický výzkum města Brna. In: Forum urbes medii aevi I, 57-97.
- Holub, P., Kolařík, V., Merta, D., Peška, M., Sedláčková, L., Zapletalová, D., Zůbek, A. 2009: Brno (okr. Brno – město), Přehled výzkumů 50, Brno 2009, 345-376.
- Holub, P., Kolařík, V., Merta, D., Peška, M., Zapletalová, D., Zůbek, A. 2005: Předběžné výsledky záchranných archeologických výzkumů v Brně v roce 2004, Přehled výzkumů 46, Brno 2005, 124-125.
- Jordánková, H., Loskotová, I. 2006: K předlokačnímu osídlení Brna. In: Nekuda, V. – Měřínský, Z., Kouřil, P. (eds.), Archaeologia historica 31/06, 119-130.
- Kolařík, V. 2012: „Komplexní regenerace historického jádra – ostatní komunikace, úprava v prostoru areálu Petrova – zpráva o provedení výzkumu. Rukopis nálezové zprávy č.j. 120/12. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Kolařík, V. 2013a: Brno, sanace podzemí HJmB – ulice Pekařská o. č. 74 – o. č. 61. Rkp. nálezové zprávy č.j. 30/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.

- Kolařík, V. 2013b: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Sanace podzemí HJmB-ul.Bašty – ZAV“ v Brně. Rukopis nálezové zprávy č.j. 31/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Kolařík, V. 2013c: Revitalizace městských parků, II. etapa - Koliště. Rukopis nálezové zprávy č.j. 26/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Kuča, K. 2000: Brno. Vývoj města, předměstí a připojených vesnic. Praha – Brno.
- Merta, D. 2012: Charakteristika archeologických situací v rámci jednotlivých záchranných výzkumů v zájmové oblasti (Staré Brno). Nepublikovaný rukopis. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Merta, D. 2013a: Brno, Biskupská 5. Rukopis nálezové zprávy č.j. 64/13 Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Merta, D. 2013b: Brno, Milady Horákové 23-25, zjišťovací sondy. Rukopis nálezové zprávy č.j. 29/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Merta, D. 2013c: Brno, Poříčí 7. Rukopis nálezové zprávy č.j. 63/13. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Merta, D., Peška, M. 2006: Městská archeologie, památková péče a žijící město, Zprávy památkové péče 66/ 2006/ 2, 123-126.
- Neuwirth D. N. 2011: Nájemní dům Česká 6 – „Anenský dvůr“ v Brně. Nepublikovaný rukopis stavebně historického průzkumu. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Peška, M. 2002: Sanace brněnského podzemí, Blok 32. Rukopis nálezové zprávy č.j. 26/02. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Peška, M., Staněk, P. 2014: Brno, Česká 6 – rekonstrukce objektu. Nálezová zpráva o záchranném archeologickém výzkumu. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o. p. s.
- Procházka, R., Wihoda, M., Zapletalová, D. 2011: V raném středověku. In: Dějiny Brna 1.
- Salaš, M., Stuchlík, S. 2011: Civilizace doby bronzové. In: Procházka, R. ed.: Dějiny Brna, 229-318.
- Vičar, O. 1965: Místopis Brna v polovici 14. století (prostor uvnitř hradeb), Brno v minulosti a dnes 7, 242-283.
- Vičar, O. 1966: Místopis Brna v polovici 14. století (Předměstí), Brno v minulosti a dnes 8, 226-273.
- Zúbek, A. 2013a: Brno, Kopečná 40/ Studánka 3 – akce A37/2013. Rukopis terénní dokumentace. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o.p.s.
- Zúbek, A. 2013b: Brno, Vídeňská 6-8 – akce A113/2012. Rukopis terénní dokumentace. Uloženo: Archiv Archaia Brno, o.p.s.

3. DALŠÍ VĚDECKÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST V ROCE 2013

Součástí práce odborných pracovníků naší společnosti zůstává vědecká a výzkumná činnost a další vzdělávání v oboru. Tyto aktivity vedou nejen k dlouhodobému zkvalitňování metodiky terénního výzkumu a jeho následného zpracování, ale i k vlastnímu zpracování jednotlivých výzkumů do formy odborných publikací. Prostředky na tuto činnost se snaží pracovníci společnosti získávat: 1) z externích zdrojů (veřejné soutěže o grantové programy a programové projekty); 2) dále je tato činnost hrazena v rámci fáze zpracování jednotlivých výzkumů, systematicky však sleduje odborné cíle v jednotlivých výzkumných oblastech (např. paleobotanický výzkum, geologický a geoarcheologický výzkum atd.). Komplexní zpracování těchto dílčích výsledků z jednotlivých výzkumů je zařazeno mezi Interní výzkumné projekty schválené odbornou radou společnosti.

Pracovníci naší organizace jsou také podporováni v dalším oborovém univerzitním vzdělávání, zvláště v magisterských a doktorských studijních programech. Studenty doktorského programu jsou: Mgr. Miroslav Dejmal, Mgr. Petr Holub, Mgr. Václav Kolařík, Mgr. Marek Peška, Mgr. Lenka Sedláčková, Mgr. Antonín Zúbek (všichni obor archeologie ÚAM FF MU).

3.1 Projekty řešené za podpory grantových agentur

3.1.1 „Veselí nad Moravou – hrad v říční nivě“

Od roku 2011 začal čtyřletý projekt zaměřený na interdisciplinární zpracování záchranného archeologického výzkumu, který od roku 2008 probíhal v prostoru zámku ve Veselí nad Moravou. Řešitelem projektu je doc. PhDr. Et. ing. Miroslav Plaček, CSc., spoluřešitelé pak MZLU, KAR ZUČ, GÚ AVČR.

3.1.2 „Renesanční sklo a počátky barokního sklářství v archeologických nálezech regionu středního Podunají“

V roce 2013 byl zahájen tříletý projekt podporovaný GAČR, jenž byl zaměřen na problematiku skleněných předmětů denní potřeby z období renesance. Řešitelkou projektu je PhDr. Hedvika Sedláčková, CSc.

3.2 Interní výzkumné projekty

3.2.1 Interní projekt „Dendrochronologické datování a mikroskopické určování archeologických dřev z archeologických výzkumů společnosti Archaia Brno“

Tento projekt je zaměřen na datování archeologických nálezů a situací prostřednictvím chronologického určení dřev a výrobků z něj. Díky němu se prohlubuje interdisciplinární spolupráce archeologie s obory sdruženými pod pojmem nauka o dřevě. Výstupem projektu jsou identifikované vzorky dřev a dendrochronologické datování archeologizovaných dřev. Výsledky dendrologických analýz jsou využívány pro tvorbu národních a lokálních standardních chronologií. Určování druhů dřev přispívá k poznání dřevin v našem regionu v období po poslední době ledové. Tento projekt plynule navazuje na dlouholetou spolupráci (od roku 1998) mezi Archaia Brno o.p.s a Ústavem nauky o dřevě na Fakultě lesnické a dřevařské Mendlovy univerzity v Brně v současnosti reprezentované především **ing. Michalem Rybníčkem, PhD.**

Více viz **URL: <http://www.dendrochronologie.cz/>**.

3.2.2 Interní projekt „Sklo středověkého a renesančního Brna“

Interní projekt pracovně nazvaný "sklo středověkého a renesančního Brna" byl zahájen v roce 2000 v souvislosti se zpracováváním starších nálezů skla a nových nálezů z prostoru Velkého Špalíčku v Brně. Vedením projektu byla pověřena externí spolupracovnice naší společnosti **PhDr. Hedvika Sedláčková, CSc.** V letech 2006 až 2008 bylo zpracování brněnského skla financováno z grantových prostředků Grantové agentury ČR, projekt č. 404/07/0004, který dále pokračuje ve vlastní režii.

3.2.3 Interní projekt „Geologie Brna“

Geologický reliéf je významným faktorem ovlivňujícím vývoj osídlení a při ZAV lze tento proces zaznamenat. Proto již třetím rokem probíhá realizace interního projektu „**Vývoj terénního reliéfu na území statutárního města Brna**“. Jak název napovídá, jedná se o systematický geologický průzkum věnovaný tomuto tématu na území Brna.

V loňském roce proběhla řada dílčích výzkumů v rámci jednotlivých ZAV. Velký důraz je kladen na mikromorfologii terénu v souvislosti s interpretací funkčnosti konkrétních zkoumaných objektů.

Externími spolupracovníky na projektu jsou **Mgr. Aleš Bajer, Ph.D.** (MZLU Brno), **Mgr. David Buriánek, Ph.D.** (Česká geologická služba) a **Mgr. Milan Geršl** (Česká geologická služba). Projekt bude probíhat i v následujících letech.

3.2.4 Interní projekt „Počítačová podpora v archeologii“

Archeologie se v dnešní době, stejně jako další vědní obory, již řadu let neobejde bez využití výpočetní techniky. Záchranný archeologický výzkum přináší každoročně desítky tisíc nálezů a fotografií, tisíce listů terénní dokumentace a stovky záznamových minut videa. Takové množství dat lze v současnosti efektivně zpracovat pouze za pomoci výpočetní techniky. Brněnské pracoviště Archaia Brno o.p.s (občanské sdružení Archaia) se již od svého vzniku v roce 1997 zabývá vývojem efektivní metodiky terénních archeologických výzkumů a jejich zpracováním. Nezbytnou součástí tohoto nekončícího procesu je i sledování moderních trendů v oblasti informatiky a geodézie a jejich aplikace v archeologii a při dokumentaci památek. Projekt garantuje **Mgr. Marek Peška**, pod jehož vedením je více než 10 let vyvíjena databázová aplikace STRATUM určená k evidenci a zpracování dokumentace terénních

archeologických výzkumů. Kromě našeho pracoviště aplikaci STRATUM využívá ARCHAIA Praha o. p. s., UOP NPÚ v Praze, ÚOP NPÚ v Ostravě, Muzeum Vysočiny v Jihlavě. Software je poskytován bezplatně.

3.2.5 Interní projekt „Středověký měšťanský dům“

Projekt je pokračováním, respektive doplněním grantu „Měšťanský dům středověkého Brna“, který byl ukončen v roce 2003. Jedná se o dokumentaci historických staveb, která probíhá převážně při realizaci záchranných výzkumů v prostoru domovních parcel a vlastních domů. Těžištěm této činnosti jsou městské památkové rezervace Brno a Jihlava. Výsledky nových i starších průzkumů jsou publikovány převážně v rámci sborníku Dějiny staveb.

Externím spolupracovníkem projektu je **PhDr. Pavel Borský, CSc.**

3.2.6 Interní projekt „Sakrální architektura středověkého Brna“

Tento projekt v roce 2013 reprezentoval především výzkum rotundy na ulici Vídeňská v Brně. Dohledována byla výměna podlahy v kostele sv. Josefa bývalého voršilského kláštera (A132/2013). Součástí projektu je i průběžný monitoring okolí i samotných sakrálních staveb na území Brna (především dominikánský a minoritský klášter, farní kostely sv. Petra a Pavla a sv. Jakuba).

Externím spolupracovníkem na projektu je **PhDr. Pavel Borský, CSc.**

3.2.7 Interní projekt „Archeologický katastr Brna“

Jedním z úkolů památkové péče v areálech historických měst je hledání nových metod a směrů v efektivní ochraně tohoto kulturního dědictví. Cílem interního projektu je vytvořit komplexní geografický informační systém (GIS) „**Archeologický katastr historického jádra Brna**“, který bude zahrnovat nejširší spektrum informací o archeologických a stavebně-historických pramenech města. Konkrétně o archeologicky zkoumaných, nezkoumaných a zničených plochách, dochované historické zástavbě, historickém terénu, archeologických výzkumech a stavebně-historických průzkumech. Tento GIS bude určen především pro výkon státní správy na úseku památkové péče a umožní jednoduchou a pohotovou orientaci v oblasti urbanistiky, územního plánování a památkové ochrany v rámci MPR Brno. V souvislosti s vývojem GIS bude definována i podrobná metodika, podle které by mohla postupovat i jiná města.

Projekt stojí na **Mgr. Vilému Waltrovi**, který se mimo jiné v rámci studia na PŘF MU v Brně specializuje na problematiku GIS.

V tomto směru nejdůležitější aktivitu představuje účast na podaném grantovém projektu **Internetová encyklopedie dějin Brna**, jehož nositelem je ÚAM FF MU v Brně.

3.2.8 Interní projekt „Mince středověkého Brna“

Konzervace a určení nálezů mincí je jednou z oblastí zpracování ZAV. Vzhledem k celkovému rozsahu souboru nálezů mincí z brněnských výzkumů z uplynulých 20ti let jsme se rozhodli postupně zpracovat všechny mincovní nálezy a ve spolupráci s **Mgr. Kamilem Smíškem** (Muzeum Roztoky u Prahy) je komplexně vyhodnotit, a to nejen z hlediska numizmatického, ale v širším kulturněhistorickém kontextu, který zahrnuje např. obchodní vztahy Brňanů ve středověku a časném novověku.

3.2.9 Interní projekt „3D laserscanning“

Další mezník v oblasti dokumentace a zaměřování byl v naší společnosti překonán v roce 2003. Aplikaci tohoto zařízení v terénu považujeme za největší revoluci v dokumentaci historických památek a archeologických nálezů v posledních desetiletích. V současnosti laserscan využíváme jak k dokumentaci archeologických situací, tak pro dokumentaci stavebních konstrukcí i vlastních staveb před jejich definitivním zánikem. Navzdory tomu, že elektronická data pro svou časovou a finanční náročnost nejsou v současnosti zcela zpracována, chápeme je jako vklad do budoucna, jako možnost zachování jedinečných informací o výsledcích terénních výzkumů a vzhledu často již neexistujících historických staveb. V roce 2011 byl takto dokumentován kostel Povýšení sv. kříže v Jihlavě.

Externě spolupracujeme s **Ing. Milošem Tejkalem** z Geodis a.s., nyní BILFINGER Babcock a.s.

3.2.10 Interní projekt „Šlechtické rezidence“

Tento projekt byl iniciován výzkumy šlechtických sídel, které naše organizace prováděla v minulosti. V roce 2013 se jednalo o pátou sezónu výzkumu Horní tvrze v Kestřanech (A78/2013) a drobné výzkumy na hradě Sádek (A42/2013) a na zámku v Blansku (A011/2013). Patří sem i výzkum při rekonstrukci zámecké jízdárny v Lednici (A50/2013). Zmíněné výzkumy nám v mnohém pomáhají objasnit stavební vývoj šlechtických sídel a souvisí s naším zájmem o kulturu bydlení ve středověku a raném novověku.

3.2.11 Interní projekt „Sakrální architektura na území Jihomoravského kraje a kraje Vysočina“

Na dlouhodobém projektu spolupracujeme s archeology z **Muzea Vysočiny v Jihlavě** a **PhDr. Pavlem Borským, CSc.** Zabývá se dokumentací církevních staveb v daném regionu. Jednalo se především o výzkum v prostorách bývalého kláštera Premonstrátek v Dolních Kounicích (A049/2013) a v místě bývalého kláštera v Doubravníku (A139/2013). V rámci projektu se uskutečnil i výzkum při kostele sv. Jiljí v Újezdě u Tišnova (ve spolupráci s Muzeem Prostějovska). Drobný výzkum se uskutečnil i v prostorách kláštera cisterciáček v Předklášteří (A008/2013).

3.2.12 Interní projekt „Mendikanti na Moravě“

Cílem projektu je vysledovat a pochopit nejstarší vrstvu mendikantské architektury na území Moravy.

3.3 Odborné konference pořádané společností Archaia Brno o.p.s. v roce 2013

3.3.1 Konference FORUM URBES MEDII Aevi XII

Do povědomí mnoha odborníků se již zapsala pravidelná mezinárodní odborná konference FORUM URBES MEDII Aevi, kterou každý rok pořádá naše společnost. Konference byla pořádána ve spolupráci s městským úřadem v Uničově a katedrou archeologie univerzity Palackého v Olomouci.

Od středy 5. do pátku 7. června proběhl dvanáctý ročník konference FUMA v Uničově. Stejně jako v minulých letech, tak i této konferenci se účastnila řada odborníků z České republiky, Polska, Slovenska a Ruska. Tématem byly v souvislosti s 800. letým výročí založení Uničova počátky měst.

Více aktuálních informací k historii i budoucnosti konference je na www adrese - http://www.archaiabrno.org/home_cs/?acc=forum_urbes_2013

3.3.2 Konference Přehledy archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 2013

Společně s Muzeem města Brna jsme pořádali 23.-24.04.2013 pravidelnou konferenci **Přehledy archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku**. Konference proběhla opět na Špilberku.

3.4 Účast pracovníků Archaia Brno na odborných konferencích, seminářích a archeologických komisích

V průběhu roku 2013 se pracovníci společnosti účastnili řady domácích i zahraničních odborných konferencí, na kterých prezentovali výsledky své odborné práce. Seznamovali se tak i s výsledky práce svých kolegů, moderními metodami a trendy v archeologii a navazovali kontakty na poli interdisciplinární spolupráce.

3.4.1. TUZEMSKÉ KONFERENCE

DĚJINY STAVEB 23.-25.3. – Nečtiny

Petr Hejhal: Červená Řečice – počátky biskupského hradu v kontextu středověké kolonizace Českomoravské vrchoviny.

Václav Kolařík – David Merta: Kostel Všech svatých ve Starých Hvězdlicích (okr. Vyškov).

David Merta – Marek Peška: Stavebně historický průzkum a archeologický výzkum domu v Jihlavě na Masarykově nám. Č. 15 a 16.

ARCHEOLOGIA TECHNICA 32 17.4. 2013 – Technické muzeum v Brně

Miroslav Dejmal: Pyrotechnologická zařízení z výzkumu Modřice – Havlíčkova č.p. 236.

Petr Holub – Václav Kolařík – Antonín Zůbek: Cihlářská pec na výrobu střešních tašek a vápenky z Rooseveltovy ulice v Brně.

Petr Holub – David Merta – Marek Peška – Pavel Staněk – Antonín Zůbek: Dřevěné konstrukce studní a odpadních jímek ze středověkého Brna

PŘEHLED ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ NA MORAVĚ A VE SLEZSKU V ROCE 2012 25.-26. 4. 2013 – Brno

David Merta – Marek Peška – David Zimola: Archeologický výzkum a stavebně historický průzkum na Masarykově náměstí 15 a 16 v Jihlavě.

Hynek Zbranek: Zámecká jízdárna v Lednici – záchranný archeologický výzkum.

Miroslav Dejmal: Výzkumy na zámcích Sádek a Blansko v roce 2012.

Hedvika Sedláčková: Renesanční a barokní sklo v Brně a Bratislavě.

Kolektiv Archaia Brno: Archeologické výzkumy v Brně v roce 2012 (rekonstrukce ulic Orlí a Novobranská, rekonstrukce ulice Petrské, dům Petrov č. 4, rekonstrukce domu Česká 6, Stará radnice, zjišťovací výzkum v prostoru Vlhká – Koliště, sv. Anna – ICRC, Kopečná Parkovací dům).

Emanuel Klonzas – David Merta – Marek Peška – Pavel Staněk: ZAV v "barokním konventu" bývalého kláštera v Dolních Kounicích.

Emanuel Klonzas – David Merta – Marek Peška – Pavel Staněk: ZAV v prostoru bývalého kláštera v Doubravníku.

Václav Kolařík – David Merta – Antonín Zůbek: ZAV v prostoru hospodářského dvora zámku ve Valči.

ARCHAEOLOGIA HISTORICA 45 17.-21.9. 2013 – Kutná Hora

Petr Hrubý: Od hertovního stříbra k brakteátové minci ve 13. století.

Petr Hejhal – Milan Vokáč.: Středověká těžba zlata na Českomoravské vrchovině.

Miroslav Dejmal – Aleš Baier – Michal Rybníček – Hanuš Vavřík – Petr Kočár – Romana

Kočárová – Miroslav Plaček – Aleš Hoch: Surovinová základna hradu ve Veselí nad Moravou.

Petr Holub – Vacláv Kolařík – David Merta – Marek Peška – Antonín Zúbek: Dřevo jako stavební materiál vrcholně středověkých měšťanských domů na území jižní Moravy (na příkladu Brna a Jihlavy).

Aleš Hoch: Dřevěné provozní vybavení hradu ve Veselí nad Moravou.

2. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE „ARCHAEOMONTAN 2013; KRUŠNÁ KRAJINA – ERZ(GEBIRGS)LANDSCHAFT – ORE LANDSCAPE 26. – 28. 9 2013 Kadaň.

Petr Hrubý: K počátkům a k periodizaci rané exploatace drahých kovů na Českomoravské vrchovině do konce 13. století.

WORKSHOP ARCHAEO-MONTAN – MITTELALTERLICHER BERGBAU IN SACHSEN UND BÖHMEN / STŘEDOVĚKÉ HORNICTVÍ V SASKU A ČECHÁCH Muzeum Královská mincovna Jáchymov 19. března 2013.

Petr Hrubý: Prezentace středověké těžby barevných a drahých kovů v Muzeu Vysočiny Jihlava (expozice, výstavy, edukační programy; s Karlem Malým)

3.4.2. ZAHRANIČNÍ KONFERENCE

DER HARZ – ROHSTOFFQUELLE EUROPAS SEIT DER BRONZEZEIT? 06. Juni – 08. Juni 2013 Goslar.

Petr Hrubý: Der Erzbergbau des 13. Jahrhunderts im Böhmischem-Mährischem Bergland.

3.5 Odborné publikace pracovníků Archaia Brno za rok 2013

I v roce 2013 odborní pracovníci společnosti věnovali velký prostor publikační činnosti. Výsledky jejich práce jsou prezentovány v méně i více rozsáhlých člancích a studiích.

PhDr. Rudolf Procházka byl (a je) členem redakce periodika Přehled výzkumů (AÚ AVČR Brno) a členem redakční rady periodika Památky archeologické.

3.5.1 Seznam publikací

Tomáš Borovský – Václav Kolařík: Měření a vnímání času. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 511-519.

Miroslav Dejmal – Jiří Grünseisen – Michal Vágner – Hynek Zbranek: Zámecká jízďárna v Lednici – záchranný archeologický výzkum. In: Forum Urbes Medii Aevi VII./1-2, 204-215.

Petr Hrubý: Die Bergstadt Jihlava (Iglau) im 13. Jahrhundert – Stadt und Bergwerke – Bürger und Bergbauleute. In: Yves Hoffmann und Uwe Richter (Hrsg): Die Frühgeschichte Freibergs im überregionalen Vergleich. Städtische Frühgeschichte, Bergbau, früher Hausbau. Mitteldeutscher Verlag 2013, 249-268. ISBN 978-3-95462-132-3

Petr Hrubý: Stříbrorudné hornictví ve 13. století: k modelu struktury krajiny a infrastruktury - Silberbergbau des 13. Jahrhunderts: zum Modell der Landschafts- und Infrastruktur, ArchaeoMontan 2012, Erkunden – Erfassen – Erforschen. Internationale Tagung Dippoldiswalde 18. bis 20. Oktober 2012/Průzkum – Evidence – Interpretace. Mezinárodní konference Dippoldiswalde, 18. až 20. říjen 2012. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 26. Dresden 2013, 263-277. ISBN 978-3-943770-09-4

Petr Hrubý: Acta rerum naturalium. Přírodovědný časopis vysočiny 12/2012 (Stříbrná Jihlava 2010), Archeologické rozhledy LXV-2013, 7. ISSN 0323-1267

Petr Hrubý: Mining and Cultural Landscape. Yearbook of the Institute Europa Sunterranea 2013, 8th International Symposium on archaeological mining history Reichelsheim-Odenwald. Jacquo Silvertant (Ed.), Archeologické rozhledy LXV-2013, 13-14. ISSN 0323-1267

Petr Hrubý: Geschichte des deutschen Bergbaus, Band I. Der europäische Bergbau. Von den Anfängen bis zur Mitte des 18. Jahrhunderts, Památky archeologické CIV, 333-335. ISSN 0031-0506

Petr Hrubý – Filip Velímský: Als in den böhmisch-mährischen Ländern das Silberfieber ausbrach, Archäologie in Deutschland 2013, Heft 4, 34-38. ISSN 0176-8522

Petr Holub – Václav Kolařík – David Merta – Marek Peška – Antonín Zúbek: Bürgerliche Architektur des hochmittelalterlichen Brno/Brünn. In: Yves Hoffmann und Uwe Richter (Hrsg): Die Frühgeschichte Freibergs im überregionalen Vergleich. Städtische Frühgeschichte, Bergbau, früher Hausbau. Mitteldeutscher Verlag, 457-471. ISBN 978-3-95462-132-3.

Petr Holub – Tomáš Kyncl – David Merta – Lenka Šabatová: Zvonice minoritského kláštera v Brně. In: Forum Urbes Medii Aevi VII./1-2, 90-109.

Petr Holub – David Merta: Das Franziskaner kloster in Jamnitz. In: Forum Urbes Medii Aevi VII./1-2, 162-173.

Petr Holub – David Merta – Marek Peška – Rudolf Procházka: Dům a parcela. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 812-846.

Ladislava Horáčková – Rudolf Procházka – Lenka Vargová: Antropologie středověkého obyvatelstva a jeho zdravotní stav. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 354-360.

Petr Kočár – Rudolf Procházka: Užitkové rostliny ve službách obyvatel. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 372-375.

Václav Kolařík – Miroslav Plaček – Rudolf Procházka – Antonín Zúbek: Obraz města a předměstí. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 532-623.

Michaela Antonín Malaníková – Irena Loskotová – Rudolf Procházka – Hedvika Sedláčková: Středověká brněnská domácnost. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 314-354.

Michaela Antonín Malaníková – Rudolf Procházka – Petr Žákovský: Čas války. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 624-662.

David Merta – Marek Peška: Stavební vývoj domů Masarykovo náměstí č. 15 a 16 v Jihlavě (Předběžná zpráva o stavebněhistorickém průzkumu). In: Dějiny staveb 2013. Plzeň, 175-189.

David Merta: Bývalý premonstrátský klášter v Brně – Zábrdovicích (poznámky k středověkým stavebním dějinám). In: Forum Urbes Medii Aevi VII./1-2, 108-117.

David Merta – Lenka Sedláčková: Druhá strobrněnská rotunda. VVM 2013, číslo 1. 27-34.

Rudolf Procházka: Místní předpoklady vzniku města. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 32-39.

Rudolf Procházka: Přímé doklady zaměstnání obyvatel a jejich výrobní činnosti od 13. do 15. století. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 271-287.

Rudolf Procházka: Zvířata v písemných pramenech. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 368-369.

Rudolf Procházka: Zásobování vodou a hospodaření s odpady. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 376-407.

Věra Šlancarová – Rudolf Procházka: Sakrální a reprezentativní architektura. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 779-811.

Rudolf Procházka: Poslední věci člověka. In: Libor Jan ed.: Dějiny Brna 2. Brno 2013, 751-778.

Antonín Zůbek: Nález svatojakubské mušle ze středověkého hřbitova při kostele sv. Jakuba v Brně, Archeologické rozhledy 65, 401-404.

Antonín Zůbek: Pyrotechnologická zařízení z 1. poloviny 13. století v areálu komendy johanitského řádu na Starém Brně, Archeologia technica 24, 19-30.

Antonín Zůbek: Postup a metodika výzkumu v kryptě pod kostelem sv. Jakuba v Brně. In: Forum Urbes Medii Aevi VII./1-2, 216-225.

Petr Žákovský-Jiří Hošek-Lenka Sedláčková: Meče 11.–13. století z území Moravy. AH 38, 2013/1, 219-270.

Lektorát a redakce oborových publikací v roce 2013

Petr Hrubý:

Redakce a redakční rada Stříbrná Jihlava 2007, 2010, vyd. Museum Vysočiny Jihlava a ARCHAIA Brno.

Redakční rada Archaeologia Technica (AT), vyd. Technické Museum Brno.

Tagungsband ArchaeoMontan 2012, Erkunden – Erfassen – Erforschen. Internationale Tagung Dippoldiswalde 18. bis 20. Oktober 2012/Průzkum – Evidence – Interpretace. Mezinárodní konference Dippoldiswalde, 18. až 20. říjen 2012. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 26. Herausgegeben von Regina Smolnik, Landesamt für Archäologie, Dresden, 2013. ISBN 978-3-943770-09-4.

Grantové projekty

Historické využívání krajiny Českomoravské vrchoviny v pravěku a středověku, Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) – kód programu DF, identifikační kód projektu DF13P01OVV05; řešitel za příjemce ARCHAIA Brno, o.p.s., koordinátor za účastníka ARCHAIA Brno, o.p.s., Petr Hrubý.

Vyhledávání a revize údajů o archeologických lokalitách, zejm. na území okesu Český Krumlov. Program dlouhodobé podpory výzkumné organizace č. 10 H 30 10 010 (projekt NPÚ, ved. Martin Tomášek). Spoluřešitel Petr Hrubý.

Pořádání a spolupořádání konferencí

Archaeologia Historica; 45. ročník mezinárodní konference archeologie středověku, Kutná Hora 16.-19. září 2013.

Forum Urbes Medii Aevi XII Uničov

Stříbrná Jihlava 2013. Mezinárodní konference k historii hornictví a důlních prací 10.-12. října 2013.

3.6 Spolupráce s vědeckovýzkumnými institucemi

Technické muzeum v Brně od 2005,
Národní památkový úřad v Bratislavě od 2005,
Mendelova univerzita v Brně od 2007,
Katedra archeologie FF Západočeské univerzity v Plzni od 2008,
Muzeum Boskovicka od 2008.

4. POPULARIZAČNÍ A PEDAGOGICKÁ ČINNOST V ROCE 2013

Obdobně jako v předešlých letech jsme se snažili výsledky práce naší společnosti přiblížit odborné i laické veřejnosti. Dělo se tak nejen mnohými populárně-naučnými přednáškami ve spolupráci s některými vzdělávacími institucemi (tradičně knihovna Jiřího Mahena v Brně či Muzeum Vysočiny v Jihlavě).

Odborní pracovníci naší společnosti také v loňském roce zajišťovali formou semestrálních přednáškových kurzů i pedagogickou činnost na Západočeské univerzitě v Plzni a Masarykově univerzitě v Brně.

4.1 Pedagogická činnost

Odborní pracovníci společnosti naší společnosti pedagogicky působí na těchto univerzitních pracovištích:

Výuka na VŠ

Petr Hrubý

zimní semestr 2012/2013: Středověké osídlení a rudní hornictví na Českomoravské vrchovině. Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK Praha.

letní semestr 2013: Středověké osídlení, kolonizace a těžba drahých kovů na Českomoravské vrchovině. Vysoká škola polytechnická, U3V Jihlava.

15. květen 2013: „Zpracování archeologického výzkumu a nálezová zpráva“. Samostatná výuková přednáška na ÚAM FF MU v rámci udržování OP VK Metodologie archeologické prospekce a exkavace, aktivita 4: „Vzdělávání v moderních metodách archeologické praxe“

Přednášky na zahraničních VŠ a ústavech

Petr Hrubý

únor 2013: Silbergewinnung des 13. Jahrhunderts im Reich der Přemysliden (Mittwoch 6. Februar, 18. Uhr). Gastvortrag Institut für vor- und frühgeschichtliche Archäologie und Provinzialrömische Archäologie, Ludwig-Maximilians-Universität München (uvedli M. Mackensen, K. Metzner-Nebelsick, B. Paffgen).

4.2 Jiná vzdělávací a výuková činnost

Edukační programy pro základní a střední školy

Petr Hrubý:

2012-2013: "Za vědou do muzea", program "Kam horník nemůže, nastrčí permoníka" (program MVJ, průběžně od roku 2012 pro ZŠ v Jihlavě a okolí; spolu s P. Hejhalem).

4.3 Přednášky pro veřejnost

Petr Hrubý:

červen 2013: Středověká těžba stříbra na Pelhřimovsku se zvláštním zřetelem k Horní Cerekvi. Samostatná přednáška v obecní klubovně Chrástov, 14. června 2013.

září 2013: *Migrace ve středověké Evropě*. Komponovaná přednáška spolu s PhDr. Zdeňkem Jarošem a středověkou hudbou Dei Gratia ve sklepě Radničního pivovaru v Jihlavě 10. září 2013.

4.4 Výstavy

Musejní výstavy a expozice

Petr Hrubý: podíl na vzniku nové expozice dějin hornictví v Národním technickém muzeu v Praze (texty, libretta, vyobrazení, repliky, model hornické lokality)

Petr Hrubý: podíl na rekonstrukci a modernizaci stálé expozice Jihlavské dolování v Muzeu Vysočiny v Jihlavě (texty, repliky, kompozice)

5.5 Experimentální archeologie

Stalo se již pravidlem, že se každoročně podílíme na akcích Technického muzea v Brně spojených s experimentální archeologií. Aktivně jsme se tak účastnili tradiční i **experimentální tavby železa** v areálu technické rezervace v Josefově pořádané v rámci Dne muzeí 11.-12. 5. 2013.

5.6 Prezentace činnosti Archaia Brno v médiích

S výsledky odborné práce naší společnosti jsme širokou veřejnost seznamovali nejen na již zmíněných přednáškách, ale také pomocí tiskových zpráv a rozhovorů, poskytnutých médiím.

4.6.1 Zprávy v tisku

4.6.2 Zprávy v rozhlase a televizi

4.7 Spolupráce na Internetové encyklopedii dějin města Brna

Naše společnost nadále podporuje projekt Internetová encyklopedie dějin Brna, jejímž cílem je přiblížit veřejnosti brněnskou historii i současnost. I v roce 2013 byl tento projekt částečně financován z rozpočtu Magistrátu města Brna (neinvestiční dotace, částka: 30 000,- Kč).

4.8 Spolupráce s univerzitami

Společnost Archaia Brno o.p.s. poskytuje studentům archeologický materiál ze svých výzkumů ke zpracování formou seminárních, diplomových, ale i doktorských prací a přispívá tak k jeho včasnému vědeckému vyhodnocení. Odborní pracovníci zároveň působí jako konzultanti zadaných prací. Při záchranných výzkumech, které realizují pracovníci naší společnosti, získávají mnozí studenti archeologie cenné praktické zkušenosti. Všem zájemcům je také poskytován bezplatný přístup do naší knihovny a archivu.

Odborní pracovníci společnosti přednáší na několika univerzitách. Jedná se o ÚAM FF MU v Brně, KHA UJEP v Olomouci a KAR ZČU v Plzni.

4.9 Zápisníček

Od roku 2005 informujeme nejširší laickou i odbornou veřejnost o své činnosti, případně zajímavostech, které s ní nějakým způsobem souvisí (do roku 2013 včetně to bylo 642 zápisků, v roce 2013 bylo vytvořeno 54 zápisků). V roce 2009 jsme připojili Videozápisníček, v němž jsou přes You Tube zprostředkovány tyto informace prostřednictvím videozáznamů (dnes je na YOU TUBE 18 Videozápisníčků a 8 dalších videí z naší produkce).

Viz http://www.archaiabrno.org/home_cs/?acc=zapisnicek

5. HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI ARCHAIA BRNO V ROCE 2013

Ing. Ladislav Kolda, auditor 1359; Dářská 780, 198 00 Praha 14;

IČ 87326850

**ZPRÁVA
NEZÁVISLÉHO AUDITORA
o ověření účetní závěrky obecně prospěšné společnosti
ARCHAIA Brno o.p.s. k 31. 12. 2013**

Ověření přiložené účetní závěrky k 31.12.2013 společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. se sídlem Brno, Bezručova 78/15, 602 00 Brno, IČ: 26268469, provedl auditor Ing. Ladislav Kolda, číslo oprávnění 1359.

Zpráva nezávislého auditora je určena pro zakladatele a Správní radu společnosti ARCHAIA Brno o.p.s.

Ověřil jsem přiloženou účetní závěrku společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. k 31.12.2013, výkaz zisku a ztráty za období od 1.1.2013 do 31.12.2013 a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod. Údaje o společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky:

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Odpovědnost auditora:

Moji úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihledne

Ing. Ladislav Kolda, člen komory auditorů České republiky, tel.: 602610204, email: lkolda@volny.cz

k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol.

Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením společnosti i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Výrok auditora:

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. k 31. prosinci 2013 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za období od 1.1 2013 do 31.12.2013 v souladu s českými účetními předpisy.

V Brně dne: 16. 7. 2014

Ing. Ladislav Kolda
číslo oprávnění 1359

Přílohy: Rozvaha
Výkaz zisku a ztráty
Příloha k účetní závěrce

ROZVAHA pro nevýdělečné organizace

v plném rozsahu

ke dni 31.12.2013

(v celých tisících Kč)

Název a sídlo účetní jednotky
ARCHAIA BRNO o.p.s.Berzučova 78/15
Brno 2
60200

IČ
2 6 2 6 8 4 6 9

Označení a	AKTIVA b	Stav k prvnímu dni účetního období 1	Stav k poslednímu dni účetního období 2
A.	Dlouhodobý majetek celkem (A.I. + A.II. + A.III. + A.IV.)	455	806
A. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem (součet A.I.1. až A.I.7.)	322	322
A. I. 1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0
2.	Software	322	322
3.	Ocenitelná práva	0	0
4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
5.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
6.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
A. II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem (součet A.II.1. až A.II.10.)	1 470	2 054
A. II. 1.	Pozemky	0	0
2.	Umělecká díla, předměty a sbírky	0	0
3.	Stavby	169	169
4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	1 301	1 885
5.	Pěstíelské celky trvalých porostů	0	0
6.	Základní stádo a tažná zvířata	0	0
7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	0	0
8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	0	0
9.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0	0
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem (součet A.III.1. až A.III.7.)	0	0
A. III. 1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	0	0
2.	Podíly v osobách pod podstatným vlivem	0	0
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	0	0
4.	Půjčky organizačním složkám	0	0
5.	Ostatní dlouhodobé půjčky	0	0
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0	0
7.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0

IČ: 26268469

Označení a	AKTIVA b	Stav k prvnímu dni účetního období 1	Stav k poslednímu dni účetního období 2
A.IV.	Oprávky k dlouhod. majetku celkem (souč. A.IV.1. až A.IV.11.)	-1 337	-1 570
A.IV.1.	Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	0	0
2.	Oprávky k softwaru	-236	-300
3.	Oprávky k ocenitelným právům	0	0
4.	Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	0	0
5.	Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	0	0
6.	Oprávky k stavbám	-92	-115
7.	Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-1 009	-1 155
8.	Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	0	0
9.	Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	0	0
10.	Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	0	0
11.	Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	0	0
B.	Krátkodobý majetek celkem (B.I. + B.II. + B.III. + B.IV.)	5 270	4 164
B. I.	Zásoby celkem (součet B.I.1. až B.I.9.)	749	430
B. I.1.	Materiál na skladě	0	0
2.	Materiál na cestě	0	0
3.	Nedokončená výroba	241	0
4.	Polotovary vlastní výroby	0	0
5.	Výrobky	508	430
6.	Zvířata	0	0
7.	Zboží na skladě a v prodejnách	0	0
8.	Zboží na cestě	0	0
9.	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0
B. II.	Pohledávky celkem (součet B.II.1 až B.II.19)	3 828	3 165
B. II.1.	Odběratelé	3 507	2 943
2.	Směnky k inkasu	0	0
3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	0	0
4.	Poskytnuté provozní zálohy	224	222
5.	Ostatní pohledávky	1	0
6.	Pohledávky za zaměstnance	0	0
7.	Pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	0	0
8.	Daň z příjmů	0	0
9.	Ostatní přímé daně	5	0
10.	Daň z přidané hodnoty	0	0

Vytvořeno v programu FORM studio - wwl

IČ: 26268469

Označení a	AKTIVA b	Stav k prvnímu dni účetního období 1	Stav k poslednímu dni účetního období 2
11.	Ostatní daně a poplatky	0	0
12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	0	0
13.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů územních samosprávních celků	0	0
14.	Pohledávky za účastníky sdružení	0	0
15.	Pohledávky z pevných termínovaných operací	0	0
16.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	0	0
17.	Jiné pohledávky	0	0
18.	Dohadné účty aktivní	91	0
19.	Opravná položka k pohledávkám	0	0
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem (součet B.IV.1. až B.IV.8.)	577	444
B. III.1.	Pokladna	34	9
2.	Ceniny	0	0
3.	Účty v bankách	543	435
4.	Majetkové cenné papíry k obchodování	0	0
5.	Dluhové cenné papíry k obchodování	0	0
6.	Ostatní cenné papíry	0	0
7.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0
8.	Peníze na cestě	0	0
B. IV.	Jiná aktiva celkem (součet B.IV.1. až B.IV.3.)	116	125
B. IV.1.	Náklady příštích období	116	125
2.	Příjmy příštích období	0	0
3.	Kursově rozdíly aktivní	0	0
	AKTIVA CELKEM (A. + B.)	5 725	4 970

IČ: 26268469

Označení a	PASIVA b	Stav k prvnímu dni účetního období 3	Stav k poslednímu dni účetního období 4
A.	Vlastní zdroje celkem (A. I. + A. II.)	1 579	1 678
A. I.	Jmění celkem (A. I. 1. + A. I. 2. + A. I. 3.)	104	29
A. I. 1.	Vlastní jmění	104	29
2.	Fondy	0	0
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0
A. II.	Výsledek hospodaření celkem (A. II. 1. + A. II. 2. + A. II. 3.)	1 475	1 649
A. II. 1.	Účet výsledku hospodaření		174
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	569	
3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	906	1 475
B.	Cizí zdroje celkem (B. I. + B. II. + B. III. + B. IV.)	4 146	3 292
B. I.	Rezervy celkem (B. I.1.)	0	0
B. I. 1.	Rezervy	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky celkem (součet B. II. 1. až B. II. 7.)	281	849
B. II. 1.	Dlouhodobé bankovní úvěry	281	849
2.	Vydané dluhopisy	0	0
3.	Závazky z pronájmu	0	0
4.	Přijaté dlouhodobé zálohy	0	0
5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0
6.	Dohadné účty pasivní	0	0
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	0	0
B. III.	Krátkodobé závazky celkem (součet B. III. 1. až B. III. 23.)	3 865	2 443
B. III. 1.	Dodavatelé	1 181	1 163
2.	Směnky k úhradě	0	0
3.	Přijaté zálohy	820	91
4.	Ostatní závazky	35	21
5.	Zaměstnanci	598	514
6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	61	89
7.	Závazky k institucím sociálního zabezpečení a veřejného zdrav. pojištění	256	277
8.	Daň z příjmů	0	-25
9.	Ostatní přímé daně	63	48
10.	Daň z přidané hodnoty	647	126
11.	Ostatní daně a poplatky	1	1
12.	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	0	
13.	Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků	0	
14.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	0	

IČ: 26268469

Označení a	PASIVA b	Stav k prvnímu dni účetního období 3	Stav k poslednímu dni účetního období 4
15.	Závazky k účastníkům sdružení	0	
16.	Závazky z pevných termínovaných operací	34	
17.	Jiné závazky	5	5
18.	Krátkodobé bankovní úvěry	0	
19.	Eskontní úvěry	0	
20.	Vydané krátkodobé dluhopisy	0	
21.	Vlastní dluhopisy	0	
22.	Dohadné účty pasivní	164	133
23.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	0	
B. IV.	Jiná pasiva celkem (součet B.IV.1. až B.IV.3.)	0	
B. IV. 1.	Výdaje příštích období	0	
2.	Výnosy příštích období	0	
3.	Kursově rozdíly pasivní	0	
	PASIVA CELKEM (A. + B.)	5 725	4 970

Sestaveno dne: 27.6.2014	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky o.p.s.	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis) David Merta <i>David Merta</i>
Předmět podnikání archeologický výzkum	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis) Ing. Šárka Mertová tel.: 549416165 linka:

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

pro nevýdělečné organizace

v plném rozsahu

ke dni 31.12.2013

(v celých tisících Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

ARCHAIA o.p.s.

Bezručova 78

Brno 2

60200

IČ
2 6 2 6 8 4 6 9

Označení a	NÁKLADY b	Činnost		
		hlavní 1	hospodářská 2	celkem 3
A. I.	Spotřebované nákupy celkem (součet A. I. 1. až A. I. 4.)	910		910
1.	Spotřeba materiálu	768		768
2.	Spotřeba energie	142		142
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek			
4.	Prodané zboží			
A. II.	Služby celkem (součet A. II. 5. až A. II. 8.)	3 515		3 515
5.	Opravy a udržování	153		153
6.	Cestovné	154		154
7.	Náklady na reprezentaci			
8.	Ostatní služby	3 208		3 208
A. III.	Osobní náklady celkem (součet A. III. 9. až A. III. 13.)	10 104		10 104
9.	Mzdové náklady	7 654		7 654
10.	Zákonné sociální pojištění	2 119		2 119
11.	Ostatní sociální pojištění			
12.	Zákonné sociální náklady	331		331
13.	Ostatní sociální náklady			
A. IV.	Daně a poplatky celkem (součet A. IV. 14. až A. VI. 16.)	19		19
14.	Daň silniční	8		8
15.	Daň z nemovitostí			
16.	Ostatní daně a poplatky	11		11
A. V.	Ostatní náklady celkem (součet A. V. 17. až A. V. 24.)	191		191
17.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení			
18.	Ostatní pokuty a penále	5		5
19.	Odpis nedobytné pohledávky			
20.	Úroky	47		47
21.	Kursově ztráty	3		3
22.	Dary			
23.	Manka a škody			
24.	Jiné ostatní náklady	136		136

IČ: 26268469

Označení a	NÁKLADY b	Činnost		
		hlavní 1	hospodářská 2	celkem 3
A. VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem (součet A. VI. 25. až A. VI. 30.)	233		233
25.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	233		233
26.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
27.	Prodané cenné papíry a podíly			
28.	Prodaný materiál			
29.	Tvorba rezerv			
30.	Tvorba opravných položek			
A. VII.	Poskytnuté příspěvky celkem (A. VII. 31. + A. VII. 32.)			
31.	Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami			
32.	Poskytnuté členské příspěvky			
A. VIII.	Daň z příjmů celkem			
33.	Dodatečné odvody daně z příjmů			
	NÁKLADY CELKEM (A.I. + A.II. + A.III. + A.IV. + A.V. + A.VI. + A.VII. + A.VIII.)	14 972		14 972

IČ: 26268469

Označení a	VÝNOSY b	Činnost		
		hlavní 1	hospodářská 2	celkem 3
B. I.	Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem (součet B. I. 1. až B. I. 3.)	13 258		13 258
1.	Tržby za vlastní výrobky	5		5
2.	Tržby z prodeje služeb	13 253		13 253
3.	Tržby za prodané zboží			
B. II.	Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem (součet B. II. 4. až B. II. 7.)	-319		-319
4.	Změna stavu zásob nedokončené výroby	-241		-241
5.	Změna stavu zásob polotovarů			
6.	Změna stavu zásob výrobků	-78		-78
7.	Změna stavu zvířat			
B. III.	Aktivace celkem (součet B. III. 8. až B. III. 11.)			
8.	Aktivace materiálu a zboží			
9.	Aktivace vnitroorganizačních služeb			
10.	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku			
11.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku			
B. IV.	Ostatní výnosy celkem (součet B. IV. 12. až B. IV. 18.)	2 187		2 187
12.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení			
13.	Ostatní pokuty a penále			
14.	Platby za odepsané pohledávky			
15.	Úroky			
16.	Kursově zisky			
17.	Zúčtování fondů	2 110		2 110
18.	Jiné ostatní výnosy	77		77
B. V.	Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek celkem (součet B. V. 19. až B. V. 25.)	20		20
19.	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	20		20
20.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů			
21.	Tržby z prodeje materiálu			
22.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku			
23.	Zúčtování rezerv			
24.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku			
25.	Zúčtování opravných položek			

IČ: 26268469

Označení a	VÝNOSY b	Činnost		
		hlavní 1	hospodářská 2	celkem 3
B. VI.	Přijaté příspěvky celkem (součet B. VI. 26. až B. VI. 28.)			
26.	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami			
27.	Přijaté příspěvky (dary)			
28.	Přijaté členské příspěvky			
B. VII.	Provozní dotace celkem (B. VII. 29.)			
29.	Provozní dotace			
	VÝNOSY CELKEM (B. I. + B. II. + B. III. + B. IV. + B. V. + B. VI. + B. VII.)	15 146		15 146

C.	Výsledek hospodaření před zdaněním (VÝNOSY CELK. - NÁKLADY CELK.)	174		174
34.	Daň z příjmů			
D.	Výsledek hospodaření po zdanění (C. - 34.)	174		174

Sestaveno dne: 27.6.2014	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky o.p.s.	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis) David Merta <i>David Merta</i>
Předmět podnikání archeologický výzkum	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis) Ing. Šárka Mertová tel.: linka:

Vytvořeno v programu FORM studio - www

Příloha k účetní závěrce za rok 2013 dle § 30 vyhlášky 504/2002 Sb.

Účetní jednotka: ARCHAIA Brno, o.p.s.
Bezručova 78/15, 602 00 Brno
DIČ: CZ26268469
Registrovaná u KS v Brně, Oddíl O, vložka 180

Právní forma: obecně prospěšná společnost
Datum vzniku: 21. listopadu 2001

Předmět činnosti:

- a) Provádění terénních, dokumentačních, technických, laboratorních prací na archeologických výzkumech prováděných oprávněnými archeologickými organizacemi na archeologických lokalitách
- b) Provádění stavebně historických průzkumů na ohrožených lokalitách a historických objektech
- c) Vědeckovýzkumná činnost v oblasti archeologie a historie
- d) Publikáční činnost, včetně vydávání a rozšiřování odborných a vzdělávacích publikací z oblasti archeologie, historie a památkové péče
- e) Výchova a vzdělávání v oblasti archeologie, historie a památkové péče, včetně pořádání výstav, přednášek, seminářů a kurzů
- f) Správa a odborné zpracování movitých archeologických památek a jejich příprava pro předání do muzeí
- g) Konzultační, poradenská a informační činnost v oblasti archeologie, historie a památkové péče
- h) Konzervace a speciální analýzy archeologických nálezů
- i) Provádění archeologických výzkumů a archeologických lokalitách dle z.č. 20/1987 Sb. O památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Rozvahový den: 31.12.2013
Okamžik sestavení účetní závěrky: 25.6.2014
Osoba odpovědná za účetnictví: David Merta – výkonný ředitel společnosti
Osoba odpovědná za účetní závěrku: Ing. Šárka Mertová

Zakladatel: ARCHAIA, Praha 1, Bílkova 21, IČ: 45245932

Organizační struktura podniku a její změny v průběhu roku:

Vedení podniku je v místě sídla společnosti. Společnost má detašované pracoviště v Jihlavě.

Změny a dodatky, provedené v uplynulém období v OR:

V roce 2013 nedošlo k žádným změnám v obchodním rejstříku.

Členové statutárního orgánu k 31.12.2013:**Správní rada:**

Předseda: Mgr. Jaroslav Podliska, Ph.D.
 Člen: Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.
 Člen: Doc.PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc.

Dozorčí rada:

Předseda: PhDr. Michal Bureš
 Člen: Mgr. Pavlína Kalábková
 Člen: Doc. PhDr. Jan Klápště, CSc.

Výkonný ředitel: pan David Merta

Název a sídlo společností, v nichž má účetní jednotka majetkový podíl:

ARCHAIA Brno o.p.s. nemá k datu 31.12.2013 žádný podíl v jiné společnosti. Stala se pouze zakladatelem společnosti Archaia Olomouc o.p.s. se sídlem Laštůvkova 713/10, 635 00 Brno, Bystrc, IČ: 27713725. Tato společnost byla zapsána v obchodním rejstříku k datu 27.prosince 2006.

Mzdy a zaměstnanci:

Průměrný počet zaměstnanců v roce 2013	42
Mzdové náklady celkem:	7.654 tis. Kč
Odměny členům správní a dozorčí rady:	0,- Kč
Zákonné sociální pojištění – účet 524	2.119 tis. Kč
Zákonné sociální náklady – účet 527	331 tis. Kč

V roce 2013 nebyly členům správní a dozorčí rady poskytnuty žádné půjčky, úvěry, záruky ani jiná peněžitá či nepeněžitá plnění. V roce 2013 nebyli v pracovně právním vztahu žádní rodinní příslušníci členů správní a dozorčí rady ani s nimi nebyly uzavřeny žádné obchodní smlouvy či jiné smluvní vztahy.

Informace o použitých účetních metodách a obecných účetních zásadách a způsobech oceňování**Způsob ocenění:**

- zásob nakupovaných:* nakupované zásoby jsou oceňovány pořizovací cenou *zásob vytvářených ve vlastní režii:* jsou vytvářeny publikace (sborníky) a jsou evidovány jako výrobky. Ocenění bylo provedeno způsobem B dle kalkulace vlastních nákladů.
- hmotného a nehmotného majetku vytvářeného vlastní činností:* ve vlastní režii není majetek vytvářen
- hmotného a nehmotného majetku pořízeného nákupem: ocenění v pořizovacích cenách*
- cenných papírů a majetkových účastí* způsob není stanoven, neboť firma nemá tento majetek v účetní evidenci
- příchovků a přírůstků zvířat:* způsob není stanoven, nejsou v účetní evidenci

Způsob stanovení reprodukční pořizovací ceny: RPC nebyla k ocenění majetku použita. Změny způsobů oceňování, postupů odepisování a postupů účtování: nebyly

Způsob stanovení odpisových plánů pro dlouhodobý majetek: společnost má v evidenci dlouhodobý majetek. Odpisové plány jsou stanovovány individuálně na každý jednotlivý majetek rozhodnutím statutárního orgánu. Drobný dlouhodobý majetek, který je na základě individuálního rozhodnutí společnosti účetně odpisován. Ve srovnání s minulým účetním obdobím nedošlo k žádným podstatným změnám ve způsobu oceňování a postupů účtování.

Společnost účtuje o pohybu zásob způsobem B.

Účetní data jsou vedena a uschována na technickém nosiči dat a řídí se zákonem č. 563/1991 Sb. O účetnictví a účetními osnovami a postupy. Účetnictví je vedeno na PC – účetním SW POHODA firmy Stormware s.r.o.

Způsob uplatněný při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu:

Při přepočtu účetních zápisů v cizích měnách na českou měnu byl použit aktuální směnný kurz vyhlášený Českou národní bankou, a to k datu uskutečnění účetního případu. K datu sestavení účetní závěrky byl proveden přepočet majetku a závazků kurzem ČNB, platným k datu 31.12.2012.

Doplňující informace k rozvaze a výkazu zisků a ztráty

Ve výkazech jsou uvedeny všechny významné položky, podstatné pro hodnocení finanční, majetkové a důchodové pozice společnosti. Mezi datem účetní závěrky a datem jejího schválení nedošlo k žádným rozhodným skutečnostem ve stavu aktiv a pasiv.

Rozpis hmotného majetku, který je zatížen zástavním právem, popř. u nemovitostí věcným břemenem, a uvedení povahy a formy tohoto zajištění: Nejsou

Pohledávky:

Souhrnná výše pohledávek k 31.12.2012: 2.943 tis. Kč

Pohledávky po splatnosti 5 let:

K datu 31.12.2013 nejsou evidovány žádné pohledávky starší pěti let.

Pohledávky zajištěné ručením jiného subjektu:

K datu 31.12.2013 nejsou evidovány žádné pohledávky zajištěné ručením jiného subjektu.

Pohledávky kryté dle zástavního práva: nejsou

K datu 31.12.2013 nejsou evidovány žádné pohledávky zajištěné zástavním právem.

Vlastní jmění:

Ke změnám vlastního jmění v průběhu roku 2013 došlo z titulu výúčtování hospodářského výsledku za rok 2012 – zisku v celkové výši 632.191,41 Kč a to na účet 932 Nerozdělený zisk minulých let.

Vlastním jměním je také na účtu 901 evidována dotace na pořízení dlouhodobého majetku v zůstatku 28.748,- Kč.

Závazky:

Souhrnná výše závazků k 31.12.2013: 1.163 tis. Kč

Závazky po splatnosti 5 let:

K datu 31.12.2013 nejsou evidovány žádné závazky starší pěti let.

Závazky kryté podle zástavního práva:

K datu 31.12.2013 nejsou evidovány žádné závazky zajištěné zástavním právem.

Závazky vůči státu:

- DPPO	-25
- Daň z příjmů zaměstnanci	48 tis.
- Odvod DPH	126 tis.

Závazky vůči MSSZ a zdravotním pojišťovnám:

- MSSZ	190 tis.
- Zdravotní pojišťovny	87 tis.

Jedná se o odvody pojistného za zaměstnance za období 12/2013, splatné v 01/2014.

Odvody pojistného byly uhrazeny v řádném termínu do 31.1.2014.

Závazky vůči zaměstnancům: 513 tis. Kč

Přijaté dary: Společnost v roce 2013 nepřijala žádné dary.

Veřejné sbírky: Společnost v roce 2013 neuspořádala žádnou veřejnou sbírku.

Rezervy: V roce 2013 nebyly tvořeny ani čerpány rezervy.

Členění výsledku hospodaření:

Společnost v účetním období 2013 dosáhla pouze příjmů z hlavní činnosti. Neprováděla žádnou hospodářskou činnost.

Výnosy podle hlavních činností v tis.:

Druh činnosti – výnosů (tržeb)	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
Tržby za vlastní výrobky (publikace)	5	0
Tržby z prodeje služeb	13.253	0
Tržby ostatní	0	0
Změna stavu zásob výrobků a nedokončené výroby	-319	0
Kurzové zisky	0	0
Zúčtování fondů dotací	2.109	0
Úroky	1	0
Zúčtování opravných položek	0	0
Celkem	15.146	0

Provozní dotace:

V roce 2013 činily přijaté provozní dotace celkovou částku 3.995 tis Kč. Tato částka není dle ustanovení zákona předmětem daně z příjmů právnických osob. Současně jsou vylučovány z daňových nákladů výdaje spojené s účelem, na který byla provozní dotace určena. Investiční část dotace činila 0 tis. Kč a je evidována na účtu 901. Tato bude postupně zúčtovávána do výnosů ve výši nákladů s investicí spojenými (odpisy předmětného hmotného majetku).

GRANTY - provozní dotace 2012

Název grantového projektu	Přijata částka	Výdaje spojené s grantovým projektem
Grant - Grantová agentura ČR	3.295.000,- Kč	3.295.000,- Kč
Město Brno	30.000,- Kč	30.000,- Kč
Celkem	3.325.000,- Kč	3.325.000,- Kč

Výzkum a vývoj:

V roce 2013 nebyly vynaloženy žádné náklady na výzkum a vývoj.

Způsob zjištění základu daně:

Při zjištění základu daně vycházíme z hospodářského výsledku. V roce 2009 bylo dosaženo ztráty 322.417,- Kč a byl vyměřen základ daně 0,- Kč. V roce 2010 bylo dosaženo ztráty 222.222,- Kč. V roce 2011 bylo dosaženo ztráty 494.162,- Kč. Výdaje přesahují výdaje, proto je při stanovení základu daně postupováno dle ustanovení § 18/4/a zákona o daních z příjmů. Příjmy i výdaje za hlavní činnost nejsou předmětem daně a daňovým přiznáním je vyměřen daňový základ 0,- Kč. V roce 2012 bylo dosaženo zisku 632.191,41 Kč – daňová povinnost činí 63 tis Kč. V roce 2013 bylo dosaženo zisku 111.376,26 Kč, bylo využito ustanovení § 20/7 – je vyměřena daňová povinnost 0,- Kč.

Zpracoval: Ing. Šárka Mertová

6 KONTAKTY

pracoviště Brno

Bezručova 78/15, 602 00 Brno

tel.: +420 545 214 069

e-mail: brno@archaiabrno.cz

pracoviště Jihlava

Židovská 26, 586 01 Jihlava

tel.: +420 567 210 021

e-mail: archaiajihlava@volny.cz

pracoviště Opava

Bezručovo náměstí 1147/1, 746 01 Opava-Předměstí

tel.: +420 553 714 441

Bc. Štěpán Černoš
+420 777 239 037
archaiaJihlava@volny.cz

Michal Daňa, DiS.
+420 777 239 047
archaiaJihlava@volny.cz

Mgr. Miroslav Dejmál
+420 777 239 043
mdejmal@archaiabrno.cz

Petr Duffek
+420 777 239 433
archaiaJihlava@volny.cz

Mgr. Petr Hejhal, Ph.D.
+420 777 239 061
archaiaJihlava@volny.cz

Mgr. Petr Holub
+420 777 239 052
pholub@archaiabrno.cz

Anna Hoffmanová
+420 777 239 331
ahoffmanova@archaiabrno.cz

Mgr. Petr Hrubý, PhD.
+420 777 239 053
archaiaJihlava@volny.cz

Mgr. Václav Kolařík
+420 777 239 074
vkolarik@archaiabrno.cz

Lenka Kosová
+420 777 239 048

David Merta
+420 777 239 044
dmerta@archaiabrno.cz

Bc. et Mgr. Soňa Mertová
+420 773 292 268
smertova@archaiabrno.cz

Mgr. Marek Peška
+420 777 239 045
mpeska@archaiabrno.cz

PhDr. Rudolf Procházka, CSc.
+420 777 239 051
rprochazka@archaiabrno.cz

Mgr. Lenka Sedláčková
+420 777 239 552
lsedlackova@archaiabrno.cz

PhDr. Hedvika Sedláčková, CSc.
+4917422786579
hedvika.glass@seznam.cz

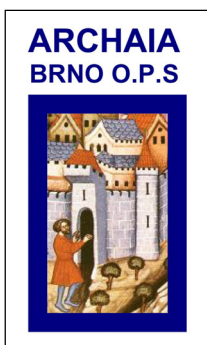
Mgr. Anežka Slavíková
+420 602 645 701
aslavikova@archaiabrno.cz

Bc. Vilém Walter
+420 777 239 141
vwalter@archaiabrno.cz

Mgr. Dana Zapletalová
+420 777 239 054
dzapletalova@archaiabrno.cz

Mgr. Hynek Zbranek
+420 777 239 140
hzbranek@archaiabrno.cz

Mgr. Antonín Zůbek
+420 777 239 046
azubek@archaiabrno.cz

www.archaiabrno.org